

2

Meiri, Menahem ben Solomon
ספר

בית הבחירה

על

מסכת שבת

לרבנו מנחם ב"ר שלמה לבית מאיר המכונה

המאירי

נעתק מתוך כת"י הנמצא באוסליה והשווה גם
עפ"י כת"י מספרית אוכספורד באנגליה

עם

מראי מקומות וציורים

מאת

מיכאל ב"ר שטערן

פעיה"ק ירושלים תובב"א

תשל"ו לפ"ק

להם בו איזה צורך השווה לכל גפש וכבר ביארנוה במקומה בראשון של יום טוב.

76 מקצת מפרשי פ"י שלא נאסר במלאכתו לאיסור מחמה לצל אלא לדעת האוסר במוקצה אבל לר' שמעון שמתיר במוקצה ושאלו פוסקים כמותו בשבת מותר ואין זה כלום שאף לר' שמעון ודאי אסור מפני שאין כאן צורך שבת כלל ונמצא מטלטל לצורך חול ר"ל להצניעו שישתמש בו למחר 25 ואין ענין זה תלוי במוקצה כלל שהרי ר' יהודה אוסר במוקצה והוא בעצמו אמר בפרק שני (לעיל לו.) שמטלטל את השופר אעפ"י שמלאכתו לאיסור הואיל וראוי לגמע בו מים לתינוק וכן נאמרו בדברים אלו סברות אחרות ואין לחוש בהן כלל.

77 [דף קכ"ד ע"ב] כלי שמלאכתו להיתר מותר לטלטלו אף מחמה לצל כמו שביארנו ואעפ"י שאין לו בהם שום צורך שהרי מכל מקום לצורך עצמו הוא עושה שלא להפסד ואם הוא דבר שאינו נפחת בתמה כל כך אינו מטלטלו אלא לאיזה צורך ומכל מקום היו לו בגדים [בחמה הואיל ומלאכתן להיתר אעפ"י שאין נפחתים בחמה ושאר צריכין לו עכשו] מותר לטלטלם שהרי אפשר שיבא מי שישב עליהם ונמצא כאן קצת צורך.

מכבדות של מילת ר"ל של בגדים העשויות לכבד את השלחן מן הפירורין מותר לטלטלן אף מחמה לצל שהרי מלאכתן להיתר הוא אבל מכבדות של תמרה העשויות לכבד בהן את הבית יראה מסוגיא זו שאסור לטלטל אלא אם כן לצורך גופו ומקומו שמלאכתן לאיסור היא ולמדת שכבוד הבית אסור בשבת ומשום השואת גומות ומכל מקום גדולי הפוסקים 26 כתבו שלא נאמרה אלא לדעת ר' יהודה אבל לר' שמעון מותר שהרי הכבוד לדעתו מותר

הואיל ואינו מתכוין להשואת גומות וכן שאינו פסיק רישיה ועכשו שאנו פוסקים כר' שמעון מותר לכבד ואין צריך לומר שמותר לטלטל את המכבדות מעתה לדעתם מה שני בפרק מצניע (לעיל צה.) והמכבד והמרבץ והרודה חלות דבש בשבת בשוגג חייב הטאת במיד ביום טוב לוקה דברי ר' אליעזר וחכמים אומרים אחד זה ואחד זה משום שבות ונאמר בסוף הסוגיא והאידינא דקיימא לן כר' שמעון מותר לכתחילה אף במכבד אמרוה ולא כדעת גדולי קאטאלוני"א 27 שפירשה דוקא במרבץ אבל כבוד הבית פסיק רישיה הוא ושפירשו אחד זה ואחד זה בשבת ויום טוב אבל לא במכבד ומרבץ שהמכבד ודאי לא נחלקו בו, אלא אף על הכבוד כן. ומה שהביאו ראה לשיטתם ממה שאמרו בפרק מפנין מאי אבל לא האוצר שלא יגמור את האוצר ומטעם השואת גומות אתה מפרש לשטה זו 28 אוצר שאני שהוא פסיק רישיה מפני שהוא עשוי גומות מצד שקצים ורמשים המצויים שם לחטט אחר הפירות, ואף חכמי הדורות שלפנינו 29 סוברים כשטנתו ופירשו בה דילמא אתי לאשוויי גומות בידים מפני שחש על פירותיו שלא יפלו לגומא, ופירושו שאם יגמור יראה את הגומות וישוה אותם ומתכוין בהם להשוות קרקע אוצר וכל שכן לפני אורחים.

וכן מה שאמרו בפרק תולין (לקמן קמז:) אבוט של קרקע מי איכא מאן דשרי והא קא משוי גומות הוא בעצמו הטעם שאין גורפין אותו ולא מסלקין עפרוריתו מפני שהוא עשוי כלו גומות והוא מתכוין ומשוה אותו ביד שלא יתעכבו לשם עפרורית וקוצים ויזיקו למאכל הבהמה וכל עצמו אין גורפין אותו אלא לכך וכל שאתה מוצא דילמא אתי לאשווי גומות

28. ראה רמב"ן במלחמות.
29. ההשלמה בסוגיין.

25. ראה בהשלמה.
26. הרי"ף.
27. בעה"מ.

פירושו שמא יבא לע שהרי באוצר לא במכו במפנה קופות ואעפ"כ ישוה גומות וכל שכן שיתקן להם מקום ש קמא.) טיט שעל גבי דילמא אתי לאשווי גו לפי תומו אחר שתתין לקנחו במקום גומא. וכבר ביארנו שגדו לומר שכל שנתכבד בו בשבת קלפי אגוזים האסורים בטלטול אל המשנה הרביעית כל הכלים הניטל שברו עריבה לב ובלבד שיהיו עוש לתוכו שמן.

הרי"ם: פ"י. ערין כשנשברו בשבת המאירי: המשנה הו הראשון אלא שנשנית כל הכלים הניטלין ב שנשברו בשבת בין שו שיהו עושין מעין מל מעין מלאכתן הראש לכסות בה את פי הח בהם את פי הפך הא לשום מלאכה אסור שאף מעין מלאכה לכעין מלאכתן ראש לצוק לתוכן מקפה 7 שמן. [והלכה כתנא י מקומות שאין מוקצ כר' יהודה] בזו מו

30. הראב"ד הובא ו
31. הרשב"א כאן.

נרצה:
[כה ח]
[ס בפרק כ"ה
לכה ו] ומדברי
מא דיו"ט [כנה
בשם ש"ת מהר"ם
דפוס פראג סימן
כן נראה מדברי
ז"ר שה' וכן משמע
ו מו, א וקמ"ח]:
ק"כ"ב [פ"ג]
ה: ונגמרא:

ים לרמ"א
רק [במה אשה]
שם כה, א ד"ה
ומה[...]
פרק קמא דיום
על רמז משה[...]

ות הכפ"ג

ורקח לאשה
וב. ודוקא ורקח
ס משום דבטלה
לי כשקודש היום,
ו לא ורקח] עד
ה. כאחר
[א היום היה מוכן
מדינה] הו"ש כלי
י שא ד"ה ומישי:

ית והערות

ו מור וקיעה
אף על ש"י עשות
וכר הוא:
פיר דין כן
ס עכ"פ וכן מדר
מכאן וחי"ק.
שלאחרי מוקן
הלפנינו:
[פ"ג בדפוס ובעוד
המהדורות לנשכר
טבלא] וכן הוא
הורה [פ"ק לר]
ליה דבה [פ"ק כ].
ליה דוד [פ"ק ד].
ועת כוסד הוא,
ועל, והטובה
וגל שהן מוקנים
מקור הדין בגמרא
ס, א] ונגמרא
משנה:
ו כ"כ השלם
השמות אור מב:
פיר דין כן אור
טעמה] וכן מדר
מכאן וחי"ק.
שלאחרי מוקן
הלפנינו:
[לעיל משנה וכן
צ"ח חלקיק כזה:
ממהדורות

אם כן הוא ראוי למלאכתו ראשונה, דקשה לזרות חלוקים שלא נמלאו בתלמוד ובפוסקים. [ס"ה] אף מה שכתב הב"ח [ס"ה ד"ה והא דהתנן] בפירוש המוספות [ד"ה ורנ"ה] "ל"ע, לדברי המוספות הם כפשוטן, ע"ש, דרנ"ה סבירה ליה לטול דאסור, ולדיניה פירשו המוספות כן. ולדינא אין חילוק, לאפילו ברשות הרבים שרי ללא אם כן ורקח לאשפה מנעוד יוס: יד שאין בו שייכות בלי כגון עשיות של כרזל וטבלי"ו (מגיד משנה פרק ד' מעירובין הלכה ה'). וכן בקעת, עיין סעיף כ"ב. ופתילה מקרי כלי, כמו שכתב הב"י סימן תקי"ד [עמוד ג' ד"ה וכסוב] בשם חרומת הדשן [סימן פ"ה], ועיין מה שכתבתי סוף סימן תק"א, וכן כתבו המוספות בשבת דף מ"ו [ש"א ד"ה הנה] דפתילה שלימה מקרי כלי, ושברי פתילה מקרי לרודות. וא"כ מותר לטלטל פתילה שלימה לזורך גופו ולזורך מקומו, וכמו שכתב סעיף ג' א"ב ראה ל"י דמכאן מרגל

בפומיה דאיני דמותר לטלטל נר שלם של חלב או של שעה. ומכל מקום טועין הן, דאינו מותר ללא כשנרדף לו לדבר היחיד, כמו שכתב סעיף ג'. וכתב ב"י [עמוד ס' ד"ה כהן] כתב בני של הרשב"ץ [ס"ה] על מקום שטוהגין שפעם ראשונה שמכניס אדם בנו לבית הכנסת מביא נר שעה בידו אפילו בשבת, אין בו איסור לטול, כיון שמעבר שבת חשבו להביאו, דמחשבה מותרת לטלטל המוקצה כמו שכתוב סעיף כ', ע"כ. ולי נראה דאין הגדול דומה לראיה, דהתם ראויה להשמש בהן בשבת, מה שאין כן בנר של שעה, עכ"ל [הב"ח]. ולי נראה טעם המקומות, כיון שהקטן נוטלו בידו לכה איסורא. ומיהו יש להחמיר, עיין ריש סימן ש"ט וסימן ש"מ: א] יא ד"ה דלתותיהן. כתב הרמב"ם [שבת] פרק כ"ה [הלכה ו] דלתות הבית [ס"ה] אע"פ שהן כלים לא הוכנו לטלטל, לפיכך אם נתפרקו אפילו בשבת אין מטלטלין אותם, עכ"ל. [ס"ה] וזריך עיין מאי אפילו דקאמר, אדרבה אם נתפרקו בחול הוכנו למלאכה אחרת מנעוד יוס כמו שכתב סעיף ו', וכן הוא בגמרא [ס"ה קמ"ב]. וזריך לומר דהוא אמינא כיון דבין השמשות היה מטלטלו כשפוחה ונועל, גם עתה ליסחרי, קא משמע לן. [ס"ה] ומהו יש ללמוד דהוא הדין כלים המוקצים שנשברו בשבת, אע"ג [ס"ה] דעכשו אין מוקצים, אסורים, עיין סעיף א' וסימן ש"י סעיף ג'.

ערך יאהב אברהם יק"ש

ש"י: (הדוקא) יאהב ורקח ב"ן, כ"ב, אפילו ראויה לעני, כיון שהוקצה ממנה בעליו: [כ"ה] אסור אפ"ש [כ"ה]. ואפילו לזורך נוסף או מקומם: כאר היטב

לבושי שרד
[טז] צרורות. פשוט דהוא הדין חמיכה עץ שאינו כלי, אסור לטלטלו אפילו לזורך גופו כגון לחקוע אוחו במקום בריח לרלח, אם לא שעה בו קלח מוקן מעשה קודם שבת, ורבים נכשלים בזה. אבל ע"י עכ"ש שרי בכל איסור מוקצה, כמו שכתוב בסיומן רע"ו סעיף ג' לענין לטלטל נר, ט"ו [ס"ק ו].

אפילו שנשבר בשבת, וכאן פסק דוקא בחול. והב"י [עמוד ש' ד"ה ומי] מירך [ס"ה] דהתם נכלים שנשברו, והכל בכלי שנשבר ממנו חמיכה, וחמיכה זו לא היתה ראויה לשמש בפני עצמה קודם שנשברה, ועכשו שנשברה הוה ראויה להשתמש בפני עצמה, הוה נולד, עכ"ל. וקשה על זה, מאי דמוקיה דטור לפרש כן ולא יפרש כפשוטו וכהוא דתנא קמא. ונראה לי דגם הטור [ס"ה] הולך בשיטת המוספות, וסבירה ליה דלא התיירו במשנה חליבא דתנא קמא אלא כשהוא מטלטל לזורך מלאכה מה שהיה ראויה לו, אע"פ שהיא אינה מעין הראשונה. ועל כרחק לומר כן, דאי מטלטל שלא לזורך היה איסור אפילו במלאכתו [ס"ה] ליהיה, כמו שכתוב בסיומן [ס"ה] ד, אבל כהן בהרם זה שהוא כלי נחצר לכסות בו כלי, והוא עכשו ברשות הרבים ומקנה בו מנעולו, כמו דליתא בגמרא [ס"ה קמ"ב] גבי רנ"ה, והוה שכתב הטור אפילו במקום שאין כלים מלוים לכסותן

בה, פירוש והוא עושה זה מידי אחריותה שאין נקרה כלי בשבילה, ובה אהב לריך לומר דמותר מטעם דנעשה היום כלי למידי אחריותה נחצר, ועל כן הוה ליה שם נולד, ורנ"ה אית ליה לטול אסור על כן לריך לומר דמיירי שנשבר בחול, כן נראה לענ"ד: (ז) [ס"ה] צרורות או אבנים. פשוט דהוא הדין חמיכה עץ שאינו כלי, שאסור לטלטלו אפילו לזורך גופו, כגון לחקוע אוחו במקום בריח לרלח, כמו שכתוב סימן ש"ג [סעיף א], אם לא שעה בו קלח מעשה מוקן קודם שבת, כמו שכתב המרדכי סוף פרק כל הכלים [ס"ה רמז ט"ו], וכן כתוב בסיומן זה סעיף כ"ב. והוא הדין אם רואה לנסוך בו איזה דף שיכסו עליו, ורבים נכשלים בזה. אבל ע"י עכ"ש שרי בכל איסור לטלטול מוקצה, כמו שכתוב בסיומן רע"ו סעיף ג' [הנה] לענין לטלטל נר: (ח) [ס"ה] בין נתפרקו בחול. פירוש, ולא מביא נתפרקו בשבת דמוסר, דמוכנין הן אגב חבינה כי עייל שבת, אלא אפילו בחול מותר. ולא דמי להא דשברי כלים בסיומן [סעיף ו] דשרי טפי שנשבר בערב שבת מנשבת, דהכל אכתי כלי הוא, שראוי להתחבר עם הכלי, מה שאין כן בשברי כלים שאינו כלי אלא נמחמת שראוי למלאכה אחרת, דלא גרע טפי כשנשבר בשבת [ס"ה] דהוה ליה נולד, כן כתבו המוספות ריש פרק כל הכלים [ס"ה קמ"ב] ד"ה אדרנ"ה:

ערך יאהב אברהם יק"ש

ש"י: (הדוקא) יאהב ורקח ב"ן, כ"ב, אפילו ראויה לעני, כיון שהוקצה ממנה בעליו: [כ"ה] אסור אפ"ש [כ"ה]. ואפילו לזורך נוסף או מקומם: כאר היטב

לבושי שרד
[טז] צרורות. פשוט דהוא הדין חמיכה עץ שאינו כלי, אסור לטלטלו אפילו לזורך גופו כגון לחקוע אוחו במקום בריח לרלח, אם לא שעה בו קלח מוקן מעשה קודם שבת, ורבים נכשלים בזה. אבל ע"י עכ"ש שרי בכל איסור מוקצה, כמו שכתוב בסיומן רע"ו סעיף ג' לענין לטלטל נר, ט"ו [ס"ק ו].

הקנות פרי צמחן
הקנות מפרט אמת, זיון גליל
מנו, יושף

6

Ortinberg, David ben Yi's'ra'el Tsevi

ספר

תהלה לדוד

כולל

חדושים בדברי השו"ע מחלק אורח חיים

אשר יגעתי ומצאתי ת"ל בקוצר שכלי ודלות הכנתי דינים מחודשים
וספיקות וצ"ע בלשונות הפוסקים ראשונים ואחרונים אשר מימיהם אנו
שוחים ומפיהם אנו חיים

ממני

דוד ב"ר ישראל צבי ז"ל אורטינבערג

והמאיר לעולם כלו יאיר עינינו באור תורתו הק' אור צח ומצוחצה אור
אמת לפ"ק

ברדיטשוב

דפוס של חיים יעקב שעפטיל

* * *

ועתה יוצא לאור בעזה"י בהוצאה חדשה מסודרת באותיות מאירות עינים
ובהג"ה מדוייקת עם תיקוני כל הטעויות מלוח המפתחות, ובתוספות כל
ההשמטות על מקומן בפנים וכן מאו"ח ח"ג מסודר דבר דבר על אופניו

* * *

ירושלים תשנ"ג

כדי שלא יזוקו כדרך שמסלקין את הקוד מרה"ר. ואם אינו מושם
 שמה יזוק בו אינו מויו ממקומו. ולמה אסרו והלא מלאכתו
 להיחר בזיו"ט. יראה לי מפני שמוקצה מחמת מיאוס הוא ויש
 מוקצה בזיו"ט. קערות שאלו בהן וקדירה שבישל בה אסור
 לטלטלן בזיו"ט מחמתו לל. שאף הן מוקצין מחמת מיאוס ולזורך
 גופן ולזורך מקומן מותר ע"כ. הגם מדכתב בקערות וקדירה
 ללז"ג ולז"מ מותר. אף דס"ל דמוקצה מחמת מיאוס אסור
 בזיו"ט. א"כ נשבת דמוקצה מחמת מיאוס מותר. ע"כ היינו דאף
 מחמתו לל מותר. וא"כ לכאורה מ"ש גבי שפוד ואם אינו מושם
 שמה יזוק בו אינו מויו ממקומו ע"כ. היינו שלא לזורך גופו
 ומקומו. אלא שקשה מ"ש מסלקו כדי שלא יזוקו בו כדרך
 שמסלקין הקוד ברה"ר. ולמה הוצרך לזה כיון שמושם שמה יזוק
 ואינו רוצה שיהי במקום הזה. לכאורה אין לך צורך למקומו יחר
 מזה. וע"כ לומר דס"ל דצורך למקומו לא מיקרי אלא בצורך
 לעשות חיזה דער במקום זה. אבל אם אינו רוצה שיהי במקום
 הזה לא מיקרי צורך למקומו עמ"ש בס"י ש"ח סק"ג בשם הב"י.
 ולמ"ש כאן אחי ספיר. וצוה יוצנו דברי הפנ"י בבינה דף כ"ח
 ע"כ דס"ל דמוקצה מחמת מיאוס לר"ש לא שרי אלא לז"ג
 ולז"מ. וקיים והוצרך רבינו לאשמשין דשפוד שאלו בו מותר
 לטלטלו (דהוי בקוד ברה"ר). אפי' שלא לזורך כלל אלא כדי שלא
 יזוקו בו ע"כ מדקרי לי שלא לזורך כלל אלא דלא הוי לז"מ
 מה שאינו רוצה שיהי במקום הזה. עמ"פ מדברי הרשב"א ז"ל
 בקערות מצואר. דאף בזיו"ט דק"ל כר"י דמוקצה מחמת מיאוס
 אסור (וכתש"ש בש"ה ד"ה) מ"מ לזורך גופו ומקומו מותר.
 (וכפי מה שאני מבין מדבריו בשו"ת ס"י חר"ו בחידושי' למד דין
 הקערות מדין השפוד ואעפ"כ החר לזורך גופו ומקומו. אבל
 אין לנו חר"ר על בינה) ולפ"ו נשבת דק"ל כר"ש ומוקצה
 מחמת מיאוס יתחר היינו אפילו מחמתו לל. והתשובה דס"י
 חר"ו מירי בזיו"ט וכמבואר. ודברי הא"א סס"י רע"ט שהבאתי
 בתל"ד שם סק"ג פלואין. L

והר"ן ז"ל בפי' א"ל גבי שפוד כתב דהא דשפוד לא שייכת
 בפלוגתא דר"י ור"ש במוקצה מחמת מיאוס. משום
 דלא אפליגו אלא בנר יכן שהוקצה בה"ש מחמת מיאוס. ולפיכך
 לר"י דאית לי מוקצה אעפ"י שהוא רוצה להשתמש ממנו
 באמצע השבת ואינו מושם למיאוסו והרי הוא עכשיו אללו כאלו
 נסתלק ממנו הקצאתו אסור מכיון שהוקצה בה"ש. ולר"ש דאית
 לי מוקצה כיון דהשתא חזי לי אין הקצאתו שמע"ש אסרתו.
 אבל שפוד זה אינו כן שמעיו"ט ראוי הו' ובאמצע זיו"ט הוא
 שנדחה ולפיכך כל שהוא רוצה להשתמש בו אי אהה יכול לאסרו
 עליו אא"כ חאמר דלא חזי כלל כאלו אין תורתו כלי עליו עד
 שהרוצה להשתמש בו נעלה דעתו. והו' לי כי הריא דאמרינן אי
 דלא חזי כי אומין לי מאי הוי ובכה"ג לא שייכת פלוגתא דר"י
 ור"ש במוקצה כלל ע"כ. העתקתו כל דבריו כי מתוקים המה
 מדבש ויוצנו ספיר עפ"י מ"ש בתל"ד ס"י ש"ח סק"ט דמוקצה
 מחמת מיאוס הדבר חלוי נדעתו וכיון שרוצה להשתמש בו היינו
 הדך אחזי. כיון שחזר בו מדעתו. אבל היכי דלא חזי כלל לא מהני
 מה שרוצה להשתמש בו דלאו היינו הדך אחזי.
 ודגדג מהא דכתב הר"ן ז"ל דכשהוא רוצה להשתמש בו באמצע
 השבת הוי כאלו נסתלק ממנו הקצאתו ולכן שרי לר"ש
 דייק בתורע"א אות ס"א וס"ג דדוקא לזורך גופו מותר אבל
 לזורך מקומו אסור ע"ש. ודבריו פלואים דא"כ למה הוצרך
 הר"ן ז"ל לכל הארציות והו' לי לשנויי הא דשפוד דלזורך
 מקומו אף לר"ש אסור. ובפרט מ"ש בזהו ס"ג אינו מוכן כלל
 ה' כתב הר"ן דהוי כאלו אין תורתו כלי עליו. ומאי ענין זה
 למוקצה מחמת מיאוס דאיכא תורת כלי עליו כדאמרינן דמ"ג
 ע"א. ואיך הביא שם מאנשים דהא ע"ז אמרינן שם בגמ' הוי
 ליכא תו"כ עליו. ופשוטא דגמרא שם דכפי רבא מר"א שרגא
 דנפט מ"ט שרי לטלטלי. והשיב לו ר"א חזיא לכסויי גי' מנא
 ע"כ. מכלל דרבא שאלא לא ס"ד הא דחזי לכסויי גי' מנא. וא"כ
 לאיזה צורך מטלטלין דמחמתו לל פשיטא דאסור דהוי כלי
 שמל"א אלא ע"כ לזורך מקומו ומבואר דמוקצה מחמת מיאוס
 מותר לזורך מקומו. ויש לדחות דגם רבא הוי ידע דחזי לכסויי
 גי' מנא אלא דלא אסיק אדעתא דמטעם זה הו' מותר לטלטלו.
 ולכן נראה ברוב דמ"ש הר"ן ז"ל שרוצה להשתמש בו היינו כל
 שהוא טלטול לזרכו ואף לזורך מקומו בכלל.
 ועב"פ דעת הרמב"ן ז"ל מבואר דלר"ש אף לזורך מקומו
 מותר. ואף מחמתו לל אין הדבר מבואר כ"כ נדבריו
 לאיסור כמ"ש. וכן מבוארין דברי בעל המאור בפרק מ"ש שכתב
 דקדנא דאומנא לא חזי לכסויי גי' מנא שאם יפלו ישתדלו וכיון
 דלא חזי לזורך גופו לבוש דער אף לזורך מקומו אינם ראויים
 לטלטל ע"כ. מבואר דבחי' לכסויי כשרגא דנפט דאמרינן בגמרא
 התם דהיינו מוקצה מחמת מיאוס אף לזורך מקומו מותר.
 ואפשר אף מחמתו לל ולכאורה לדעת הרשב"א ז"ל ע"כ מוכח
 בגמרא דאף מחמתו לל שרי. דהא דעת הרשב"א ז"ל דאף היכא
 דלא חזי לכסויי גי' מנא לזורך מקומו מותר כמ"ש בחידושי
 פרק מ"ש הבאתי בס"י רס"ו סק"ו ז'. וע"כ הא דבני רבא
 מר"א שרגא דנפט מ"ט שרי לטלטולי. והשיב לו הואיל וחזי

לכסויי גי' מנא. היינו
 בריש פרק כל ה
 עב"פ לע"ד אין שום
 כלי עליו וחזי
 (ואף מחמתו לל דברי
 הרמב"ן ז"ל אין הדבר
 הרשב"א ז"ל דאף דל
 ולכאורה לדברי הר"ן
 מחמת מיא
 ביה"ש אפקאלי לכולא
 שמע"ש אסרתו כמ"ש
 כמבואר להדיא בגמרא
 אמרינן אי ללא חזי כי
 לכלבים אלא שאינו עומ
 לדעת הסובבים דהוי
 תקט"ו. מ"מ אם רוצ
 מחמת מיאוס בחזי לב
 צוה דברי החו"ש וחזר
 מה שהקשות מדבר ש
 כלל. דהא במוקצה מו
 עכ"פ מותר לכל צורך
 א"כ גם נראוי לכלבי
 לה
 ואגב דאמרינן דבי
 ז"ל בענין ס"ק.
 בטלטול מן הנד. ובי
 ואחממה הא בגמרא ט
 אמר רב חייה בר אב
 ראיתי דהר"ן ז"ל כת
 בשר כל כך שיהי רח
 מכוח ע"כ. ועל"ל ו
 שיש עליו צפר. אצ"ל
 כוח לפחות יכסוי.
 דאמר אעפ"י שאין ע
 באינו חס בעינן בשנ
 יד כתב המתנגר ט
 אותה דז"י
 סק"ה קשה דאיך אט
 חיישין לזה ולפמ"ש
 יתא ע"כ. מבואר ד
 לטלטלה שמה תפול
 דלא גזרו אלא במנו
 דבר שאין דרכו להכ
 שדרכה להדקה בחז
 דכלי שדרכה להדקה

ואת דבכור
 וכן דף י"ד
 גפה חממה
 רובין ד"מ
 קמי' בידים
 מלפניו. אבל
 בעי דמי
 במלחמות
 הובא בבי
 וז"ל בפא"ז
 ק"ל לי חס
 בקי' שית
 חלה היום
 חש"ו כיון
 ו"ח סק"ג
 בידים. ואין
 ללא דחי
 י"ח"ש. חד
 ועוד מאי
 וע"ה שפלה
 ביו"ט בעי
 מ"ש הדיכא
 מהא דקי'
 משבת דאף
 ביו"ט בעי
 ידים שנחת
 פ"כ. וכן
 גלבים שכתב
 לדעת ע"כ
 אוכה מיקרי
 דמי' בידים
 ביה"ש ודמי'
 על"ש ולע"ד
 יד.
 חיי ולחולה
 לטלטלו אם
 חס"ת הביאו
 לדליקו בשבת.
 דדמי' בידים.
 ה' אין זה דמי'
 ה. ועוד אין
 ית בשבת שרי
 דן עלי. וא"כ
 בת. מ"מ כיון
 על אף בעודו
 לטלטלו אחר
 בשבת אסור

לנער. ואקוה לבאר זה בעה"ח בסי' ש"ח סכ"ו. אבל מה נעשה
 לדעת המ"א דס"ל דמותר לנער וכמ"ש בסק"ג. גם קשה לומר
 דמה שנתרפא החולה דמי למניח בשבת ויותר נראה לומר דמי
 לשוכת. לכן נראה דמה שאסור לנער מחמת איסור כיצוי. לא
 מיקרי ח"א לנער. ולפ"ו צריך למקומו מותר לטלטלו בעודו
 דולק. אלא שצ"ע למה לא כתב המ"א כאן כמ"ש בסק"ה דאף
 בשעה שהוא דולק מותר לטלטלו והיינו צריך למקומו כמ"ש
 בסק"ג וצ"ע.

י. עבא"א סק"ו דמותר השמן כיון שהוקפה ביה"ש מחמת
 איסור כיצוי אסור לטלטלו אח"כ וכ"ש לאכלו ע"כ.
 וכחשו' הרשב"א ז"ל שם השואל נסתפק אף גיש שם מותר שמן
 ושמילה. אלא שהרשב"א ז"ל לא השיב לו ע"ז כלום. והנה לענין
 גוף השמן נראה אף דביה"ש לא התקצאי מטלטול מ"מ הא
 לאחר שנתרפא החולה השמן אינו ראוי לכלום כיון שאסור
 להסתפק ממנו דאיתקצאי ביה"ש מאכילה. וא"כ אף שאין
 מוקפה לחיי שבת מ"מ הי' בעיני הדך אחוי' על"ח בינה דף ג'
 ע"כ בד"ה אין מטלטלין והכא לא הדך אחוי'. אבל לענין טלטול
 הנר שיש בו השמן נראה דחלי' בהא. דאי נימא דמה שנתרפא
 החולה חשיב כמניח בשבת א"כ לדעת הרשב"א ז"ל אסור לנער.
 אבל יותר נראה דחשיב כשוכת דמותר לנער וכמ"ש בס"ק שלפני
 זה ועי' חו"ס סק"א.

ודע דלכאורה צ"ע מה שחלה הרשב"א ז"ל הא דחולה ונתרפא
 בהא דאין מוקפה לחיי שבת. לדעת החוס' בחולין דף ט"ו
 ע"כ ד"ה כגון בחולה ונתרפא כיון שרגילות הוא שחור לחלי' לא
 הי' מוקפה אף למ"ד יש מוקפה לחיי שבת. אלא שדברייהם ז"ל
 צ"ע דא"כ אפי' הי' לו חולה והבריח בערב שבת קודם ביה"ש
 לא יהי' מוקפה ז"ע.

וא כתב הת"ו בחולה שאצ"ס אע"ג דשבות מותר לחולה
 שאצ"ס וטלטול הנר שבות הוא בשעה שדולק בסיס
 ז"ל שבות כזה לא החירו ע"כ. ועמ"ש בשמו בסי' רע"ח סק"א
 שבס"ס כתב להיפך והבי' מסתבא.
 ונהנה גיש בו ס"א פשיטא דשרי לדין דק"ל כבב"ה הג' בסי'
 שכ"ח ס"ו. אלא אפילו באין בו ס"א לדין שבות
 נדרשו אסור. מ"מ משמע דטלטול מוקפה שרי אף במצטער
 עמ"ש ס"י שכ"ח סקמ"ט.]

י. כתב המחבר ס"ו. נר שלא הדליקו בו באותו שבת וכו'
 מותר לטלטלו דמוקצה מחמת מיאוס מותר ע"כ
 וכנב המ"א סק"ג ודוקא שיש תורת כלי עליו רשב"א ע"כ
 ואנו לא ידעתי דלכאורה היא גמרא מפורשת בשבת דף מ"ו
 ע"א. דמקשינן אלא מעתה כל צורות שנחצר יטלטלו הואיל
 אחוי' לכסוי' בי' מנא. אמר לי' הא איכא תורת כלי עליהם הני
 ליכא תורת כלי עלי' ע"כ. ובדליכא תורת כלי' אף שאינו
 מאוס היינו צורות שנחצר שאסור לטלטלן אף לצורך גופן
 ומקומן. ואין לומר דנ"מ דאפילו אם יחד אכן לתשמיש אם הוא
 מאוס אסור בטלטול ע"א. לע"ד זה אינו דהא ק"ל בראי' ש"י
 עץ שחולין בו גדים אף שהוא מאוס מותר לטלטלו. וע"ש בב"ח
 שהקשה הא ליכא תורת כלי עלי'. ותיירך כיון דחולין עלי'

ומצניעין אותו כדי לתלות עלי' תורת כלי עלי' ע"כ וכ"מ בסי'
 ש"ח דע"י יחוד כל חד כדניא ירד עלי' תורת כלי ועי' רש"י ז"ל
 דף קכ"ה ע"כ ד"ה לאו. וד"ה ושפספס. וכ"מ בכמה מקומות.
 ובסי' תקי"ח ס"ג לקח עץ שאינו מיוחד לשפוד וכו'. מבואר
 דאם יחד מותר וכמעט אין מקוט להסתפק בה.

י. ועבא"א בסוף הסי' בכלל מוקפה מחמת מיאוס כתב
 דמחשו' הרשב"א ז"ל סי' חר"ו משמע דאינו

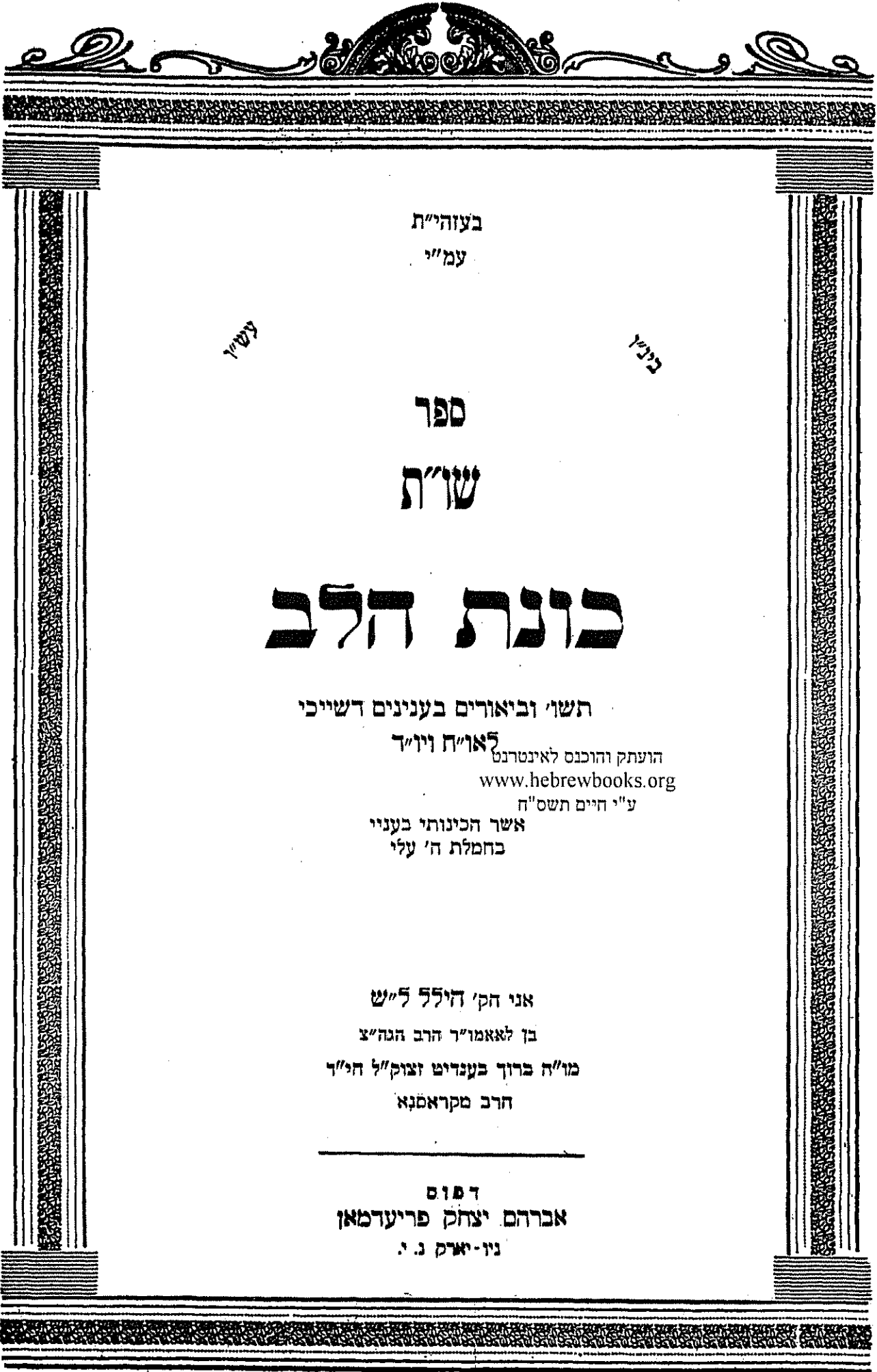
מותר אלא לצורך גופו ומקומו. אלא דמדברי הבעה"מ והר"ן
 ז"ל שהביא המ"א בסי' רס"ו סק"ג לא משמע כן. שכתבו
 בקרני דלומני דאע"ג דמוקפה מחמת מיאוס מותר היינו היכא
 דחוי לכסוי' בי' מנא. אבל בקרני דלומני לא חוי לכסות שאם
 יפלו ישתברו ע"כ. מבואר דמוקפה מחמת מיאוס שרי אף מחמת
 ללא דאי מוקפה מחמת מיאוס אינו מותר אלא לצורך גופו
 ומקומו מאי קשיא להו הא אכתי הוי ביטול כלי מהיכנו. וכ"כ
 במנה"ט סק"ד. ואין הדבר מוזן כלל דאס"ד דגם במוקפה דשרי
 לטלטלו לצורך גופה ומקומה אסור להניח כלי תחתיו משום
 ביטול כלי מהיכנו. א"כ מעיקרא מאי קשיא להו להבעה"מ
 והר"ן ז"ל. הא קרני דלומני פשיטא דחוי כלים שמלאכתן
 לאיסור וכמ"ש המנה"ט גופא. אע"כ דס"ל דהיכא דשרי לצורך
 גופה ומקומה מותר להניח כלי תחתיו ללא שיך כזה ביטול כלי
 מהיכנו. וא"כ אפילו אי נימא דס"ל דמוקפה מחמת מיאוס ג"כ
 אינו מותר אלא לצורך גופה ומקומה. שפיר הקשו הבעה"מ
 והר"ן ז"ל. והרשב"א ז"ל גופא בחידושי' כתב דברי הבעה"מ
 ולדברי הא"א יהי' דבריו קותרין למ"ש בחשו'. ועמ"ש בסי'
 רס"ו ס"ק ז' ועב"י בינה דף כ"ח ע"כ שכתב בפשיטות דהא
 דשרי ר"ש מוקפה מחמת מיאוס היינו דוקא לצורך גופו ומקומו
 כמ"ש החוס' בס"פ כירה ע"כ. וכפי הנראה הוא ט"ס ז"ל
 ס"פ כמה מדליקין דף ל"ו ע"א ד"ה הא ר"ש. ואף דהס"ס כנ"ל
 שמלאכתה לאיסור. משמע לי' להפ"י דאין לחלק. והמה"ט סק"ו
 ספק להלכה דמוקפה מחמת מיאוס לא שרי אלא לצורך גופו
 ומקומו וכ"מ דעת השע"ש דף כ"ו ע"א.

[ועמוד' כמ' פכ"ה הי"א שכתב ג"כ כן. אלא דמוכח לה מהא
 דגרף וכו' אינו מותר להוציא אלא מחצר שישצין
 בה ע"ש. ונראה דעמו דגם בגרף מותר לגנו"מ. וכן ראיתי
 להק"מ ס"י ש"ס ס"ק ס'. אבל אין זה דעת המ"א. עמ"ש ס"י
 ש"ח סקל"ה ול"ט דאף להחזירו לפנות עלי' ולהוציא בו מ"ד
 בעי' שיתן לחוכו מים וע"ש בב"ח הובא במ"א שם סק"ס דגרף
 גרע ממוקפה מחמת מיאוס דלא חוי לכסוי' בי' מנא. ועא"ר שם
 ס"ק ע"ה דעמו ג"כ דגרף אסור אף לגנו"מ. ומלאחי' בעב"ה סק
 ש"כ דין ט' לאחר שכתב דמוקפה מחמת מיאוס אסור ביו"ט
 כתב קערות שאכל בהן וקדירה שבישל בה אסור לטלטלן ביו"ט
 מחמתה ללא שאף הם מוקפים מחמת מיאוס ולגנו"מ מותר
 ע"כ. מבואר להדיא דבשבת שרי מוקפה מחמת מיאוס אף מחמת
 ללא.]

י. בס"ו במחבר. דמוקצה מחמת מיאוס מותר ע"כ.
 ז"ל הרשב"א ז"ל בס' עב"ה"ק בית מועד שער ב' דין ט'.
 שפוד שאלו בו בשר וכו' אין עליו בשר ועודנו חס מסלקו

בעזרה"ת
עמ"י

עש"י

בני"ז

ספר

שז"ת

בונת הרב

תש"ו וביאורים בענינים דשייכי

לאו"ח ויו"ד

הועתק והוכנס לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תשס"ח

אשר הכינותי בעניי

בחמלת ה' עלי

אני חק' הילל ל"ש

בן לאאמו"ר הרב הגה"צ

מו"ח ברוך בענדיט זצוק"ל חי"ד

הרב מקראמנא

דמוס

אברהם יצחק פריערמאן

ניו-יארק נ.י.

לנורך גופו או מקומו משום דעומד לטלטול כמו
 שהוא להעזירו ממקום למקום, כמש"כ הגרעק"א ז"ל
 צנר הדולק, ומש"כ דה"י מותר לטלטל הפע"ן ע"מ
 בשעה שעושה מלאכתו. אמנם הא' לא צריך לן למימר
 דכח העלעקטרע לא חשיב לצנר שיש בו ממש כלל,
 שלא יעשה החצל לצסיס לצנר איסור. ועוד נלפענ"ד
 לומר דאיכא חששא גדולה דאם נתיר לטלטל הפע"ן
 בשעה שעושה מלאכתו, יארע לפעמים על ידי שירצה
 להעזירו ממקום למקום, יתקן החצל ממקום צנורו
 לקבל שפע העלעקטרע, וישכח ויחזירו ויעשה עי"ז
 מלאכה בשבת, ודמי הא' מילתא למנורה של פרחים,
 צנ"מ שבת מ"ו, שצין צנדולה צין צקטנה דאסור לטלטלה
 וכפירש"י שם, שמה תפול ותתפרק ויחזירנה, ונמלא
 עושה כלי, ופסקינן הכי צסי' רע"ט. וכמו"כ יש
 לחוש עי"ז צנדון דידן. ואם כנים דצנורו חלה אין היתר
 לטלטל הפע"ן וכן החצל הנתון צו, לא בשעת מלאכתו
 ולא שלא בשעת מלאכתו, והשי"ת ישמרנו משגיאות
 ויראנו מתורתו נפלאות.

פימן ט"ז

מעשה צל לפני, שהנר העלעקטרי הדולק נתוך תיבת
 המקרר כידוע, צערצ שבת הרחיקו אותו ממקומו
 הקצוע, על ידי שסיצנו אותו קצת להוילאו, היינו לנתקו
 ממקומו, כדי שלא יהי' דולק בשבת כשיפתחו את
 תיבת המקרר. — אצל לא הסירו את הנר לגמרי, רק
 שנשאר קצת תלוי במקומו. ולא נודע מה היתה הסיבה
 (ומסתמא נדחק לשם ע"י איזה דבר שהושם בתיבת
 המקרר) וחזר קצת הנר למקומו, וכשפתחו התיבה
 נתוך השבת, פתאום נדלק הנר. ור"תי לפסוק שצריך
 להניח התיבה כך פתוח כל היום, שאם יסגרו התיבה
 שוב יכבה הנר כידוע, וזה פשוט שכך היא המדה על
 פי דין (ואכ"מ להאריך מדין כיצוי וגרס כיצוי). אצל
 שוב ע"י נענוע הדלת קצת צלל יודעים, נכבה מאליו
 נר העלעקטרע (כאשר הוא שכית צנר עלעקטרע
 שאינו מושם כראוי במקומו שנדלק ונכבה מאליו ע"י
 נענוע כל דהוא). ונפל צדעתי העני' וכן הוריתי
 למעשה, שעכשיו שנכבה הנר מאליו יסירו אותו צידים
 משם, כדי שיוכלו לסגור תיבת המקרר לשמור נתוכו
 מחכלים ומשקים שבו לנורך שבת קודש. שעד שיהי'
 שם הנר תלוי ועומד הי' חשש שידלק שוב מחדש
 כשיפתחו אותו, וא"כ יהי' צריך לישאר סגור כל השבת
 שלא יוכלו להשתמש בו עוד, עד לאת השבת, משום שמה
 ידלק מחדש כמוצו.

ואנאר צס"ד טעמא דמילתא שהורתי כן צעני.
 שלענ"ד פשוט שלנר עלעקטרע (צירקע) דינו כמו שאר

מה שיש עליו תורת ולורת מלבוש, עייש"ה ואפילו למאן
 דמקיל התם, י"ל צנדון דידן דקצוע ומחוצר הוא
 תמיד להכלי כנ"ל שוב אינו עומד כלל לתשמיש אחר.
 ואם כנים דצנורו חלה, ממילא משתמע לן דגם
 כשמטלטל הפע"ן ע"מ, ועי"ז מתטלטל החצל הנ"ל
 המחוצר אליו, אע"ג דהפע"ן ע"מ נראה דהוי ככלי
 שמלאכתו להיתר, ומותר צטלטול שהרי הכלי ע"מ
 אינו עושה פעולה, אלא שמתנענע על ידי שנתחצר
 להעלעקטרע, מ"מ הכלי ע"מ נעשה צסיס להחצל
 הנ"ל המחוצר אליו, שהרי הוא רוצה צקיומו של החצל
 שיהי' מושם ותחוצ צהפע"ן שיהי' מוכן צכל עת וצכל
 שעה שירצה להשתמש צו, כן נלפנ"ד, ויותר נראה
 לומר דהפע"ן ע"מ הוא נר כמו נר שג"כ אינו עושה
 שום פעולה רק שמדליקין צו ומ"מ הוי כלי שמלאכתו
 לאיסור ועיין היטב הגהות רעק"א צאו"ח סי' רע"ט
 על המג"א ס"ק ט' שצדד לומר דאין קי"ל כרשב"א
 צחי' צשבת קכ"צ וכן הוא דעת רמב"ן צשם הראצ"ד
 דנר לא הוי כלי שמלאכתו לאיסור יעוש"ה צצדים
 נעימים, אצל לפענ"ד אין נפקא מינה צנד"ד דהוי
 צסיס כלי הפע"ן אל החצל הנ"ל המחוצר צו וממילא
 דאסור צטלטול אפילו לנורך גופו ומקומו.

והיכא שיש כח העלעקטרע צחצל הנתון צכלי
 הנ"ל והכלי עושה פעולתו לקרר האויר, לכאורה
 נראה דאם נתפוס לומר דמה שיש צו כח העלעקטרע
 אינו חשוב כמו שלהצת שנתפס צפתילה ולא נקרא
 החצל הנ"ל צסיס לצנר האסור כמש"כ למעלה מזה.
 א"כ יש לדמות צנר זה למה שכתבו התוס' דהשמן וכן
 הפתילה שצנר הדולק חס לא הי' צסיס לשלהצת הי'
 מותר לטלטלו וכפי מה שציאר הגרעק"א צנליון הש"ס
 על תוס' דמ"צ ע"צ ונתוס' רע"ק שהצאתי למעלה,
 דשמן שצנר וכן הפתילה, אע"ג דהוי מוקצה מחמת
 איסור צשבת, דהא לא יוכל ליטול השמן מהנר דחייב
 משום מכבה וכן לא יוכל ליטול הפתילה מהנר מהאי
 טעמא, ואפה"כ לא הוי מוקצה דלא חזי למידי, ודלא
 כצנרת פני יהושע הנ"ל שהצאתי לעיל צסימן י"א
 ונודאי נראה שכן הוא ההלכה כמש"כ למעלה מזה,
 וא"כ נראה לכאורה דזה החצל המחוצר אל הפע"ן,
 ויש צו כח עלעקטרע צודאי הוי מוקצה מחמת איסור,
 כמו שמון או פתילה שצנר הדולק, דהרי כמו שמון
 ופתילה לא יוכל להוילאו מהנר בשעה שהוא דולק,
 כמו כן צודאי איסור גמור יש להוילאו החצל ממקום
 שנתחצר לקבל שפע העלעקטרע וכמו שצנרו מכוון
 דא צאחרונים, דיש צזה משום כיצוי או סתירת צנין.
 ור"תי שצנר מזה הגאון חזון איש זצ"ל צספרו על מס'
 שבת ואין הספר תח"י כעת, וממילא דזה החצל הוא
 מוקצה מחמת איסור, אצל מ"מ הי' מותר לטלטלו

עם שיורי מחל על השולחן לפניהם ואפילו אם אין דינו כגוף של רעי ממש שאילו לא הי' עליו תורת כלי לא הי' מותר לטלטל משום גרף של רעי, מ"מ נדבר שהותר לצורך מקומו גם נכה"ג שקשה הדבר לפניו שיהי' כלי המוקצה כאן יהי' מחיצה סיבה שיהי' שוב נקרא לצורך מקומו, ולכך פשיטא להו לאמוראי דלר"נ אליצא דרנא מותר לטלטל הקערות לאחר אכילה, לפיכך אינו כגוף של רעי מותר נכה"ג הו לצורך מקומו. ויש ראי' לדברינו נכ"ד דשרי לטלטל הכלי שמלאכתו לאיסור לצורך שיכל להשתמש בתיבת המקרה וכדי שלא יצא לידי חילול שנת מסלק המוקצה ממש, ועיין נ"ח סי' רע"ט מש"כ ללמוד מגמ' הכ"ל טלטול נר שכה ומאוס לפניו כנרמ"א שם, ולפי דרכנו יש לומר דאין ראי' לדדין דקיי"ל כרנא שם וממילא לר' נחמי' מותר מלאכתו להיתר לצורך מקומו וגני קערות יש לומר דלא הו הטעם משום גרף של רעי וכנ"ל ואין להאריך יותר, והשי"ת יגלו משגיאות שלא נכשל נדבר הלכה נעי' ביאור הלכה סי' ש"ח ס"ד.

ידנ"פ הרב הג' מוה"ר חיים אברהם ז"ל, דומ"ץ מאנטווערפען י"ג, הביא ראי' לסברא הכ"ל מלשון מג"א סי' שי"א ס"ק י"ד שכתב גני טלטול מת בשנת, דטלטול מן הגד שרי לצורך כהנים כמ"ג סעי' ה' דלצורך מקומו שרי וכו' עכ"ל. ולפוס ריהטא הוא ראי' נכונה נכה"ג דלא צריך למקום המת ממש, רק משום שאם לא יעלטלנו משם יומנעו עי"ז הכהנים מלכנוס לשם מחמת איסור טומאת כהנים. אצל איכא למיפרך דשם אין הטעם משום לצורך מקומו, דלא הוזכר גני טלטול מן הגד שההיתר הוא משום לצורך מקומו הוא, רק משום שהותר טלטול מן הגד, כל שהטלטול הוא לצורך דבר המותר, וממילא אם צריך למקום המת יהי' מחיצה סיבה שיהי' הו טלטול לצורך דבר המותר. אצל אכתי אין ראי' לומר גני היתר טלטול כלי שמלאכתו לאיסור שאמרו נפירוש דההיתר הוא משום צורך מקומו, דגם נכה"ג הו לצורך מקומו, והחילוק מצוהר. עוד עוררני הכ"ל דצמור וקניעה סימן ש"ח הוצא נשע"ת שם ביאר דהמג"א לית לי' היתר טלטול נר הלכך בשנת, ודקו דבריו, דלפי"ז יש לומר גם נדון דידן דאין להקל, אמנם אפשר לומר דנר עלעקטרע הו יותר כלי, שראוי להשימו עפ"י כלי לכסותו, וגם יש לצרף נדון דידן שיש פסידא דאוכלין צימים החמים ביותר, אם לא יהיו בתיבת המקרה, ולפי שיטה שנמחר סי' של"ד ס"א דצמקום פסידא אין לחוש לאיסור מוקצה, עיי"ש. ומכל הלין טעמא נלפענ"ד דיפה הורתי, השי"ת יגלו משגיאות ויראנו מתורתו נפלאות.

נר של שעה או חלץ שדינו מפורש נמג"א סימן ש"ח שכל שלא הי' דולק מע"ש צין השמשות, יש עליו דין כלי שמלאכתו לאיסור שמותר לטלטלו לצורך גופו ומקומו עיי"ש נס"ק י"ח, ומה שנלק בשנת ונעשה הכר נסים לשלשנת כשהי' דולק, הרי זה פשוט שנכהאי גוונא דינו כשכת, ולא נעשה נסים כלל לכל השנת, נכנר"ד הי' ההדלקה נגד רנון צעל החפץ, וגם כי נעשה מחליו צתוך השנת, ואין מוקצה לחצי שנת, וממילא דמותר לטלטל נכה"ג נר העלעקטרע לצורך גופו ומקומו, אך נכנר"ד דידן לא הו לצורך גופו ולא לצורך מקומו ממש, שהרי לא הו צריכים למקומו של הכר. אצל הי' פשוט צעיני לענ"ד, שלצורך מקומו שהתירו חז"ל אין הכוונה לצורך מקומו ממש, צמקום שמונח חפץ המוקצה, רק כל שאין הטלטול משום הדבר האסור לענמו, כמו מחמה לנל או שלא יגנב חפץ המוקצה ממילא הוא נכלל בצורך מקומו ושרי וכגון נדון דידן שאם לא יסיר המוקצה משם עי"ז יהי' נמנע עוד להשתמש בתיבת המקרה ציום השנת, וממילא הו הסרת המוקצה צורך מקומו, דמה לו אם צריך למקומו של המוקצה ממש או שצריך למקום שסניב המוקצה, שאם לא יסיר המוקצה יהי' נמנע עי"ז מלהשתמש בתיבה, משום שדבר המוקצה כל זמן שהוא שם יוכל לגרום לו חילול שנת ח"ו, נלפענ"ד פשוט מסברא.

יש להביא ראי' קצת מגמ' שנת קכ"ד ע"א, יתינ ר' ספרא ור"א נר"ה ור"ח נ"ח ויתני וקאמרי לרנא אליצא דר' נחמי' (דאמר דבר שמלאכתו להיתר לצורך מקומו לא) הני קערות (לאחר אכילה) היכי מטלטלין אמר להו ר"ס מידי דהוה אגרף של רעי וכן א"ל רנא גופי' לאצני עיי"ש. ולכאורה קשה דאין לא עלה על דעת אמוראי דמקשי לרנא, דמידי דהוה אגרף של רעי, דמותר אפי' צרעי שהוא מוקצה גמור שאין עליו תורת כלי, וגם כי הלא פשוט הוא, דגם אם שנים או שלשה שאכלו על שלחן אחד גדול אמתיים ארכו ואין להם שום צורך למקום הקערות מ"מ מותר לסלקן מעל השלחן, וא"כ גם למ"ד דלר' נחמי' לצורך מקומו שרי, רק מחמה לנל אסור תקשי ג"כ, דלא יהי' מותר לסלק רק כשצריך למקומו ממש והיינו נשולחן קטן ולא נגדול. לכך נלפענ"ד פשוט, דפשוט להו לכל הני אמוראי דמקשי לרנא, דהיכא שהתירו לצורך מקומו, כגון שמלאכתו לאיסור לדין וצמלאכתו להיתר לר' נחמי' אליצא דרנא, לאו דוקא צריך למקומו ממש, רק כל היכא שאין הטלטול לצורך המוקצה רק שאינו סובל שיהי' הדבר לפניו מחמת שהוא דרכו של עולם נכך, שאין יכולים לסבול קערות

Levites, Jacob

ס פ ר

משנת יעקב

ח ל ק ב

כולל חידושים הגהות והערות על כל חלק אורח חיים והפרמ"ג אשר חננו השי"ת לעורר בדברים נחוצים הנוגעים להלכה גם לפלפל מענין לענין באותו ענין בעזרתו יתברך שמו

יעקב סג"ל לעבאוויטש

מלפנים רב בקאפוש יצ"ו
וכעת רב דביהמ"ד גבעת פנחס
פה ברוקלין יצ"ו

נדפס בעיה"ק ירושלם תובב"א
שנת תשכ"ז לפ"ק

סימן שח

סעיף ג. — דחינו שצריך להשתמש במקום שהכלי מונח שם

ד צ"ע אם אינו צריך להשתמש באותו כלי רק → מכוער הבית במה שאותו הדבר הוא שם אי שרי דהוה בכלל צריך למקומו או אמרינן דוקא היכי שצריך להשתמש שם שרי אבל היכי שצריך רק שיהא המקום בלי שום כלי שם ל"ה בכלל צריך למקומו וי"ל דזה גופא שהבית יהא נקי אין לך תשמיש גדול מזה, ועי' רש"י שבת דף קכ"ב ע"ב ד"ה לצורך גופו כ' שם אבל לפנות מקומו אין מטלטלין עכ"ל הרי דקרי הך דצריך למקומו שצריך לפנות המקום שיהא המקום פנוי ולא כ' להשתמש שם א"כ מרש"י מוכח בהדיא גם בכה"ג שצריך רק לפנות המקום הוה בכלל צריך למקומו, ונראה מדנקט בסיפא רק מחמת לצל או שמא יגנב אסור משמע דכל שיש איזה הנאת גופו של אדם שרי וא"כ כשרוצה שיהא נקי הבית הנאת גופו של אדם הוא ושרי, וכן נראה ברמב"ם פכ"ה דרק בשביל עצמו של כלי אסור הטלטול עיי"ש וא"כ בכה"ג דהטלטול אינו בשביל עצמו של כלי שרי, וכן כל מיני הנאה שיארע לאדם ע"י טלטול מוקצה ואינו לצורך הכלי שמטלטל כעת שרי כנלע"ד, וכן נראה מתוס' שבת דף ל"ו ע"א ד"ה הא ר"ג שכ' דקערות אחר שאכלו בהן דדרך להסירן כל שעה חשיב צורך מקומו תשמיש המיוחד לו, נראה יען דצריך להסיר משם הקערות לאחר שאכל הוה צריך למקומו, והה"ג מ' חיים אברהם ר"פ ז"ל העיר ממג"א סימן שי"א סקי"ד דטלטול מן הצד במת מותר לצורך כהנים דלצורך מקומו שרי טלטול מן הצד במת עיי"ש והא א"צ למקומו רק רוצה שיהא המקום פנוי מחמת וזה נקרא צריך למקומו.

שם הגהת רמ"א. — וכן מותר לטלטל דבר מוקצה ע"י נפוח.

לענ"ד נראה דגם טלטול ממש בפיו מותר במוקצה — דהוה כלאחר יד וכמה מלאכות יש דפטור בפיו, אבל י"ל דכיון דהוצאה בפיו חייב גם טלטול מוקצה אסור בפיו דטלטול צורך הוצאה הוא כן העיר אותי בני הב' פנחס נפתלי נ"י אבל באמת דבר זה אינו דרק באוכלין נאמר חיוב בפיו ועיין שבת צ"ב ותו, א"כ נלע"ד דמותר לטלטל מוקצה בפיו דלא גרע

דזה רק שיווי חוקת המצוה אבל שיעור שכר עשיית המצוה ממש לא מצינו, ועי' תשו' טוטו"ד במ"ק סימן רי"ז שהעלה דלא מהני למכור מצוה בין קודם שעשה או לאחר שעשה ולא הביא דברי ש"ג ובאדר"נ פי"ב אות ח' מפורש דאין אדם חולק שכר לחבירו לעוה"ב והיינו שאין מוכר לו חלק מצות שלו.

שם. — ועוד דהא הקדש דמי למתנה ואסור

עיין תוס' עירובין דף ס"ו ע"א ד"ה יפה שכתבו דשכירות רשות בשבת מנכרי שרי, דלא הוה אלא כמתנה בעלמא, דלא כמג"א דאוסר גם במתנה, ועיי' במרדכי שם ועיין ב"י סימן תקכ"ז ד"ה וכשם ד"ל דהמרדכי אוסר להקנות במתנה ביו"ט דמחזי כמקח וממכר, ועיין בשע"מ ה' יו"ט פ"ו ה"ט.

שם בב"אור הלכה טי"א ד"ה בכתב שלהם — דכל הראשונים סברי דכל כתב ולשון חייב בשבת.

ראה באיגרות סופרים סימן מ"ה שהשיב הגאון ר"ע איגר דכותב בגופן שלהם הוה מלאכה דאורייתא וכמעט כל הפוסקים סברי כן וחייב סקילה וכתר ופסול לעדות ולשבועה.

סימן ש"ז

ט"ז סוף ס"ק י"ד. — וזה עיקר כי כן הוא בירושלמי

סוף פט"ו, — אבל ברא"ש הגירסא ונמלך עלי' לגודרה בשבת ונזכר שהיא שבת ולא כגי' טו"ז ונזכר דשבת היתה וכן הגי' בע"י דלגי' זו משמע דחישב לגודרה אחר שבת ואחר שבת נזכר דבעת שחישב לגודרה היה שבת, אבל לגי' הרא"ש וכן הוא בגמ' ונזכר דשבת הוא משמע קצת דחשב לגודרה בשבת כמ"ש הרא"ש ועיי' מד"ר סוף בהר וילקוט ישעי' רמז תצ"ו הגי' ג"כ לגודרה בשבת, וכן מפרש ביש נוחלין — אזהרת שויו"ט — ונזכר ששבת היתה ולא גדרה בחול שלא ינהג ממחשבה שבשבת אם כי הרהור מותר וזה הי' החסידות, וכן במאירי מפרש שלא גדרה גם בחול אבל חישב לגודרה מפרש אשבת לא כטו"ז דחישב בשבת לגודרה בחול.

תשובה: מותר לטלטל, ואין צריך שום היכר על הכפתור. דכל דין היכר שהזכיר בגמ' (ריש כ"ה) הוא דוקא באש עצמו, מחמת שמא יחתה. אבל בדבר שאין הוא אש ממש, לא נאמר דין היכר. ולכן אין דין כיסוי או היכר על כפתורי השמל שבקיר. אכן אם הושש שמא יבא ללחוץ בכפתור מטב שישים כיסוי או היכר על הכפתור.

כו. בגדים שהיו לחים בערב שבת, אם הם מוקצים בשבת

שאלה: בגדים שהיו טופח ע"מ להטפיה בערב שבת ותלאן על הכל כניסה (קלאם ליון) לייבשן בביתו, אם מותר להורידן בשבת, כשבשעת תליית הבגדים היו ראויין להתייבש בשבת.

תשובה: אם בשעת תליית הבגדים בע"ש היו ראויין בוודאי לגמור הייבוש בשבת הו"ל כגמרו בידי אדם (ביצה כ"ו ע"א) ולא הו"ל מוקצה. אכן אם היו לו בבית בגדים רטובים, ולא תלאן להתייבש, ושכח לגמרו על בגדים אלו, אע"פ שראויים להתייבש בשבת אין דינם כגמרו בידי אדם, ומוקצים הם.

כז. משחקי ילדים שיש בהם בנין זמתיירה

שאלה: משחקי ילדים של קוביות, או העשויים מחלקי פלאסטיק או מתכת או עץ, שהילדים בונים וכמ"כ סותרים, אם הם מוקצה.

תשובה: אין ליתן לילדים שישחקו במשחקים של בנין זמתיירה, אכן אין דינם כמוקצה כיוון שהקטנים משתמשים בו בעצמם.

כח. טלטול פמוטים שלא הדליקו בהם בשבת

שאלה: אם מותר לטלטל פמוטים (לייכטער) שלגו, אם לא הדליקו בו באותו שבת כלל. (ובערוך השולחן סימן ש"ח סעיף כ"ג מצאתי שאסרו בטלטול אפי' לצורך גופו ומקומו, ולא הזכרתי דברי הערוך השולחן בפני מרן שליט"א.)

תשובה: הו"ל ככלי שמלאכתו לאיסור, ומותר לטלטלו לצורך גופו ומקומו.

כט. פמוט העשוי מחלקים המורכבים יחד על ידי בורג

שאלה: הראיתי לכב' מרן שליט"א פמוט המתפרק לשני פרקים, ומתחברים שני החלקים ע"י בורג (סקרו בלע"ז). אם דינו כמגורה של פרקים (סימן רע"ט סעיף ז') ואסור לטלטלו.

תשובה: גתר לטלטלו לצורך גופו ומקומו ולא חשיב כמגורה של פרקים וחדקו.

ל. חלקי כלי שמלאכתו לאיסור שנתפרק בשבת, והם ראויים לשימוש היתר

שאלה: כלי שמלאכתו לאיסור ונתפרק בשבת, ועכשיו יכול להשתמש בפרקים לצורך דבר המותר, אם אמרינן בו דאסור לטלטלו נחמה לצל מחמת דינא דמיגו דאיתקצאי.

תשובה: בכל מקצה אמרינן מיגו דאיתקצאי.

1. לא. טילטול כלי שמלאכתו לאיסור כדי להסירו ממקום שאינו כבוד שבת שיהיה שם

שאלה: כלי שמלאכתו לאיסור המונח במקום שאינו מתאים לכבוד השבת, לדוגמא עט המונח על השולחן בשבת, אם מותר להסירו מחמת כבוד השבת, וחשיב ליה כטילטול צורך גופו ומקומו.

תשובה: טילטול כזה לא חשיב כטילטול לצורך מקומו, וזה גופא כבוד שבת שאינו מטלטל דבר שנאסר לנו בטילטול.

לב. טילטול עם בשבת

שאלה: אם מותר לטלטל עט בשבת.

תשובה: אם הוא עט שכוחבים בו בחול, דינו ככלי שמלאכתו לאיסור.

לג. איזה חלק בין השמשות גורם היות החפץ מוקצה

שאלה: בדין מגו דאיתקצאי, האם בעינן שיהיה מוקצה כל ביה"ש, ואיך הדין אם לא היה מוקצה כל משך ביה"ש רק בחלקו של ביה"ש.

תשובה: אם היה מוקצה אפילו זמן מועט, בין בתחילת ביה"ש בין בסוף בין השמשות, או הו"ל מוקצה. ולא בעינן שיהיה מוקצה משך כל ביה"ש.

לד. הגדרת בין השמשות לענין מוקצה

שאלה: איזה זמן הוא הנקרא ביה"ש לגבי דין מוקצה.

תשובה: זמן ביה"ש הוא לפי כל אחד, הנהוג לגבי זמן ביה"ש לגבי שאר דיני ביה"ש.

לה. טילטול אוכל קטרא

שאלה: בשר מבושל, וכן כל תבשילי, שקפואין לגמרי אם מותר לטלטלן.

תשובה: תבשילין הקפואין לא חשיבי מוקצה, כיוון דהיו ביה"ש (וכוונתו משום דאפשר להפשיחן אז). אכן אם הקפוא מאכל או תבשיל כדי להשתמש בו אחר זמן, הו"ל מוקצה כיוון דדחי בידים, וגם אינו ראוי.

לו. טילטול מגורה חשמל

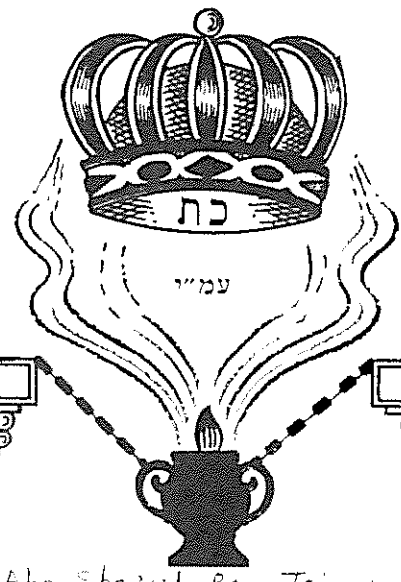
שאלה: אם מותר לטלטל נר אלקטרי.

א"ח א"ק ג' ס' כ

לטלטל, ע"פ חשיבי הדרך דלת הדלת הפתור חקק ע"ב דהיו איתן ידים ליו אחד אחד גופו מן גופו לני נח סכר זכרי סימן דלת זכר אביר קצה יו מיד אם

עש"ו

עמ"ו

בינ"ו

זרה בחושך אור לישרים

זרה בחושך אור לישרים

Aba Sha'ul, Ben Tsiyon
ספר

אור לציון

תשובות ב'

הלכות פסוקות — אורח חיים א'
כולל תשובות, פסקי הלכות, והקרי דינים
לפי סדר שו"ע או"ח עד הלכות שבת

אשר חברתי וערכתי בחמלה ה' עלי
הצב"י **בן ציון אבא שאול** ס"ט
ראש ישיבת "פורת יוסף" ירושלים

יר"ל ע"י
מכון "אור לציון"
פה עיה"ק ירושלים ת"ו

שנת ברוך את עמך (תשנ"ג) לפ"ק

ג. שא"ה. האם מותר להסיר מעל השולחן סיר שהתרוקן מהמאכל שהיה בו, או שיש בו משום מוקצה.

תשובה. אם רוצה לסדר את השולחן מותר לו לקחת את הסיר הריק ולהניחו במקום הראוי, אבל אין לטלטל סיר ריק כשאינו צריך לגופו או מקומו. L

שתשמישו להיתר, וא"כ שם כלי עליו, ולא הוי מוקצה.

שאדם מקפיד עליה שלא להשתמש בה בתשמיש אחר, אינה אסורה משום מוקצה מחמת חסרון כיס.

ודוקא תמונות רגילות אינן מוקצה, אבל תמונות הקבועות בקיר אסור לטלטלן, שהרי קבע להן מקום, וכל דבר שאדם קובע לו מקום אסור בטלטול, וראה בזה בשבת מ"ה ע"ב, ובשערי תשובה סימן ש"ח ס"ק ה', ובמ"ב שם ס"ק קס"ח. ומטעם זה אסור לטלטל שעון קיר, וראה עוד במ"ב סימן תק"א ס"ק א', וכן בחזו"א סימן מ"ג ס"ק י"ז מקור לדין זה, ע"ש.

וכן מוכח מרש"י בשבת קי"ג ע"א ד"ה מותר לטלטלן, שכתב שכלי אורגים מותר לטלטלן משום שאין גרדי מקפיד עליהם, ולא הוי מלאכתן לאיסור. והקשה בחידושי רע"א שם דלמה תלה רש"י דין כלי שמלאכתו לאיסור במה שמקפידים עליו שלא להשתמש בו לכלי אחר, הרי מה שמקפידים על הכלי יש נפק"מ רק לגבי אי הוי מוקצה מחמת חסרון כיס או לא. אך הנראה הוא שרש"י סובר שמוקצה מחמת חסרון כיס הוא רק אם הכלי הוא כלי שמלאכתו לאיסור.

ותמונות עם כתב אסורות בטלטול, שהרי אסור לקרוא את הכתב בשבת, וכמבואר בשו"ע סימן ש"ז סעיף ט"ו ע"ש. והרבה תמונות עיקרן הוא בשביל הכתב, לקרוא בהם ולידע את אשר בתמונה, ונחשב מלאכתו לאיסור, שהרי דבר שרובו לאיסור נחשב כלי שמלאכתו לאיסור, וכמ"ש בפרמ"ג בסימן ש"ח בא"א ס"ק ט', וראה עוד בבאה"ל שם ד"ה קורדום, ע"ש. ורק תמונות שאין הכתב עיקר בהם כלל מותרות בטלטול.

וגדול אחד רצה להוכיח שמוקצה מחמת חסרון כיס הוא אף בכלי שמלאכתו להיתר, מדין סכין של שחיטה, שהוא מוקצה אף ביו"ט, אעפ"י שביו"ט מותר לשחוט, מוכח שאעפ"י שאין מלאכתו לאיסור, כיון שמקפידים עליו הוי מוקצה. ונראה שאין מכאן ראייה, שהרי לא הותרה השחיטה לגמרי ביו"ט, שהרי אסור לשחוט למחר ולשחוט לנכרי, ומש"ה חשיב כלי שמלאכתו לאיסור, אלא שלצורך אוכל נפש הותר. וראה בדברי הרמ"א יו"ד סימן רס"ו סעיף ב' לענין סכין מילה לאחר שמל בו ביו"ט אי שרי לטלטלו, ובדברי הט"ז שם ובנקודות הכסף, וכן בשו"ת רב פעלים ח"ג או"ח סימן י"ח, ע"ש.

ויש לעיין לענין דפים ריקים, אם הם חשובים מוקצה מחמת חסרון כיס ואסורים בטלטול, שאעפ"י שבמג"א בסימן ש"ח ס"ק י' כתב בשם השלטי גבורים שיש להם דין מוקצה מחמת חסרון כיס, והאחרונים הביאו את דבריו, אפשר שהיום מותר לטלטלם, שכיום לא מקפידים כל כך על דפים ריקים, וצ"ע.

ובטעם הדבר שמוקצה מחמת חסרון כיס הוי רק בכלי שמלאכתו לאיסור, נראה פשוט שהביאור הוא, שכלי שמלאכתו לאיסור שאדם מקפיד עליו שלא להשתמש בו לתשמיש אחר הוי מוקצה, משום שבטל שם כלי מעליו, שהרי לעיקר מלאכתו אינו יכול להשתמש, שהרי מלאכתו לאיסור, ולתשמיש אחר של היתר אינו עומד, שהרי מקפידים עליו שלא להשתמש בו לתשמיש אחר, וכיון שאינו ראוי לתשמיש כלל, בטל ממנו תורת כלי והוי מוקצה. אבל כלי שמלאכתו להיתר, אף על פי שאינו עומד לתשמיש אחר, שהרי מקפידים שלא להשתמש בו לתשמיש אחר, מ"מ עומד הוא לעיקר תשמישו, כיון

→ ג. סיר ריק הוא כלי שמלאכתו לאיסור, שהרי מלאכתו לבשל בו, וכמ"ש בפרמ"ג בסימן ש"ח בא"א ס"ק ט' בשם חידושי הרשב"א. ואסור לטלטלו אא"כ לצורך גופו ומקומו, כמבואר בשו"ע סימן ש"ח סעיף ג', ומכל מקום נראה שאם הביא סיר לשולחן כדי לאכול ממנו ונתרוקן, ורוצה לסדר את השולחן, יכול לקחת את הסיר אף שאינו צריך את הסיר או את מקומו, שכבוד השבת הוא שהשולחן יהא נקי ומסודר, ונחשבת לקיחת הסיר כלוקח אותו לצורך מקומו.

ד. שאלה. האם מותר לפתוח בשבת דלת מכונית כדי להוציא ממנה חפצים או לישב בה וכדומה.

תשובה. אין לפתוח דלת מכונית ללא צורך, ואם רוצה לקחת חפצים מהמכונית או לישב בה, רשאי לפתוח את הדלת בשבת, אם ניתק את הגורה מלפני השבת כך שאינה נדלקת בפתיחת הדלת. ואין לעשות כן בפני עוברים ושבים, שלא יבוא לידי חשד שעומד לנסוע במכונית בשבת.

ה. שאלה. האם מותר להוריד כביסה מהחבל בשבת.

תשובה. מותר להוריד כביסה מהחבל אפילו היתה רטובה בכניסת השבת. ואם זו כביסה שצריך לשבת, יכול להוציא את מהדקי הכביסה כידו, ולקחת את הכביסה. אבל אם אין צורך לכביסה בשבת, יוציא את הכביסה על ידי שימשוך את הבגדים בלא לגעת במהדקים.

ונראה שטלטול חלק מן המוקצה נחשב כטלטול מן הצד, וטלטול מן הצד הותר רק לצורך דבר המותר, וכמ"ש השו"ע בסימן ש"א סעיף ח', ולכן לקנח בזנב הסוס, דהוי לצורך דבר המותר, מותר בשבת, אבל להעצים עיניו של מת ולהלעיט את הבהמה, שאין זה לצורך דבר המותר, אלא לצורך המת או הבהמה, אסור אף שאינו מטלטל כולו. ומעתה לפתוח דלת מכונית, כיון שאין מטלטל אלא חלק מן המוקצה, מותר לצורך דבר המותר. ובודאי שצריך לנתק את הגורה קודם השבת, שהרי אסור לפתוח את דלת המכונית אם נדלקת נורה. ויזהר שלא יעשה כן במקום שיש עוברים ושבים, משום והייתם יקיים מה' ומישראל.

ועוד נראה שמותר ליתן ככר או תינוק וכל דבר שמותר בטלטול על גבי המכונית, אם חושש שמא תגנב, ועל ידי כך יוכל לגרור אותה למקום שמור, כיון שמותר לטלטל כלי שמלאכתו לאיסור אפילו מחמה לצל ע"י ככר או תינוק במקום הפסד מרובה, שיש לסמוך על היש מתירין שכתב מרן בשו"ע סימן ש"ח סעיף ה', וכמ"ש האחרונים, וראה בכה"ח שם אות נ"ב ובשעה"צ ס"ק כ"ד, ע"ש, וראה בחידושי הגרעק"א שם שכתב שהוא אף במוקצה מחמת חסרון כ"ס, ע"ש.

ה. כמ"ב סימן ש"ח ס"ק ס"ג כתב לאסור להוריד בגדים שחלה ליבוש אם היו רטובים בכניסת השבת בטופח ע"מ להטפית, שכיון שאסורים בטלטול כשהם רטובים, נעשו מוקצה בכניסת השבת, ומיגו

שהרי ע"י זה נעשה השולחן נקי. ועוד שאם הסיר מלוכלך מותר לטלטלו דהוי כגוף של רעי, וכן כתב בבאה"ל שם ד"ה כלי, ע"ש. ל

ד. הדבר פשוט שמכונית היא מוקצה מחמת חסרון כ"ס ואסורה בטלטול בשבת, אלא שיש לדון אם יש בפתיחת דלת המכונית משום מוקצה, כיון שאינו מטלטל את כל המוקצה אלא מקצתו, ואפשר שטלטול במקצת לאו שמיה טלטול.

והנה מרן בסימן ש"ב סעיף י"א כתב, מי שנתלכלכה ידו בטיט, מקנחה בזנב הסוס ובזנב הפרה. וקשה שהרי הבהמה היא מוקצה בשבת, כמבואר בשו"ע סימן ש"ח סעיף מ', ואיך מזיז את זנבה, ומוכח מכאן שטלטול במקצת לאו שמיה טלטול, ואמנם בבאה"ל שם כתב בשם ספר תוספת שבת שמדובר בזנב תלוש, מ"מ אין זה משמעות השו"ע, שאם כוונת מרן היתה בזנב תלוש, היה לו לפרש, ועל כרחך שטלטול במקצת לאו שמיה טלטול.

אלא שצריך עיון ממש"כ מרן בסימן ש"א סעיף ז' שאין מעצימין עיניו של מת משום מטלטל מוקצה, והרי אינו מטלטל רק חלק מן המוקצה. וכן קשה ממש"כ הר"ן אהא דאיתא בשבת קנ"ה ע"ב שמלעיטין את הבהמה בשבת, שמותר אף לאחוז את הבהמה בידו להלעיטה, אעפ"י שמנענה, ומשום צער בעלי חיים, משמע דבלאו הכי אסור לטלטל אף חלק מן המוקצה.

בעוה"ש"ח

עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ

שו"ת

נשמת שבת

חלק ג (ב)

הלכות מוקצה

*

כולל בירורי הלכות בהלכות שבת המצויים
(חשייכים לשו"ע סי' ש"ח - שי"ב)

*

כל אלה חוכרו יחדיו בעזרת ד' יתברך ויתעלה
ע"י הצעיר באלפי

ישראל דוד הארפענעם

רב דביהמ"ד "ישראל והזמנים"

מח"ס ישראל והזמנים ג"ת, שו"ת ויברך דוד ה"ח

ספר חינוך ישראל, ס' נשמת ישראל ג"ח

שו"ת מקדש ישראל ז"ח, וש"א"ס

ברוקלין נ.י. - אלוף תשע"ב לפ"ק

דפוס הכתב

ליתנו לנכרי שיעשה עמו מלאכת איסור שהותר ע"י נכרי

עו"ש בס' תולד"ש (לשיטתיה הנ"ל) דמיהת אם הנכרי רוצה לעשות דבר איסור בשביל ישראל אפילו באופן המותר על ידו (שבד"ש לצורך מצוה) אסור, כיון שהישראל עצמו אסור לו לעשות עמו תשמיש זה אסור להושיטו לנכרי יעו"ש, ולפי"ז יהא אסור לישראל למסור כשמל"א לנכרי כדי שיעשה עמו מלאכתו (האסורה) בשבת (באופן שאנו מתירים מצד איסור אמירה לעכו"ם) כגון שנתקלקל העירוב (שמתיר החי"א כדי לאפרושי מאיסורא) מהו להישראל שימסור פטיש לנכרי כדי לתקן עמו העירוב, או כלי שמויחד למלאכה האסורה מדרבנן (שדינה נמי ככשמל"א) וליתנו לנכרי שיעשה עמו מלאכתו על סמך היתר שבות דשבות לצורך מצוה או הפס"מ, וצ"ע למה דסוכ"ס הוא לצורך ישראל.

ונשאלתי אשה שליל טבילתה בליל שבת ושכחה ליטול (א' מ) צפרניה (שמתירין שתטול על ידי גויה כמו שכתבנו בשו"ת נשמת שבת ח"ו סי' ב') מהו שתטול היא נעגל-שניידער ליתנו להנכרית שתגלח עמו את צפרניה, אם זה בכלל לצורך גופו דמותר, ומסתבר להיתר שסוכ"ס הוא כדי שישתמש עמו הישראל לצורך גופו.

והערני חכ"א (בירושלים עיה"ק) מהמבואר בס' כלכלת השבת דמותר ליתן 'עט' (שהוא כשמל"א) לרופא נכרי שיכתוב לו רעצעפ"ט לצורך רפואה (אף דהישראל בעצמו אסור לו לכתוב אבל ע"י נכרי שרי לצורך חולה).

להשתמש בכשמל"א כדי להציל בזה כלי איסור אחרת

בס' שש"כ (כ-יב) מספקא ליה אם מותר לטלטל כלי שמלאכתו לאיסור לצורך גופו להציל בזה כלי שמלאכתו לאיסור אחרת כגון לטלטל

פטיש לסגור בו דלת שלא יוכנסו בו גנבים ויגנבו כסף ומעות, ונוטה להקל (וע' שולחן שלמה סי' ש"י סקו"ח), ולענ"ד הדבר נוטה לאיסור כיון שסוף מעשה במחשבה תחילה הוא לצורך דבר האסור (לצורך חול) ולא לצורך שבת, שו"ר שבט בית ארזים (סי' ש"ח) כ' לאסור, דהוי כמטלטל כשמל"א מחמה לצל.

עוד ראיתי בס' שש"כ (פ"כ הערה כ') ובח"ג בתיקונים) דישראל שקיבל שבת (ואשה אחר הדלקה"נ) מותר ליתנהו לישראל שלא קיבל את השבת שרוצה לעשות עמו אז מלאכת איסור דהוי כלצורך גומ"ק [מיהו מסתבר שאם יש לו ברירה ליטלנו בעצמו שיעשה כן, דלדידיה אז הוא היתר גמור].

☆☆☆

סימן נ"א

דשאלה - מהו לטלטל כלי שמלאכתו

לאיסור שלא לצורך גופו ומקומו אלא לסיבה חיצוני אבל הוא ג"כ שלא לצורך המוקצה (מחמה לצל) [שורש השאלה אם רק יש היתר כשהוא לצורך גופו ומקומו, ובלא"ה אסור (פי' שההיתר לצוגומ"ק הוא חיובי), או שרק יש 'איסור' כשהוא לצורך המוקצה דהיינו מחמה לצל (ולצוגומ"ק הוא שלילי לאפוקי לצורך המוקצה)].

תשובה - תלוי באשלי רברבי. כי

המאירי (שבת דף קכד). דהיתר של גומ"ק הוא מפני שהוא 'צורך שבת', משא"כ מחמה לצל שאין כאן צורך שבת, ונמצא מטלטל לצורך חול ר"ל להצניעו שישתמש בו למחר עכ"ל, ומשמע לכאורה דכל שהוא צורך שבת מותר אף שאינו בדיוק לצורך גופו ומקומו, וכן העלה בשו"ת כוונת הלב (סי' ט"ז) דלא בעינן שיהיה לצורך גופו ומקומו דייקא (חיובי) אלא (הוא שלילי) שעיקר הקפידא שלא יהיה לצורך

המוקצה (מחמה לצל), וכן אליהו (סי' מ"ו) לברר דהא "מחמה לצל" הוא רק כש והוא רק לצורך דבר המו לימות החול, אבל כל שכוו שבת אף שאינו לצורך ו שמונח כלי שמלאכתו

שאוכל שם והדבר מפריע וכ"מ מלשון הלבוש (סי' א) שבו דמותר לטלטל כשמ עלה שלא נאסר לטלטל לצל שהוא צורך הכלי עצנ מין השו"ע בס"ו רס"ו (י הכלי מקיזי דם כלים מ לטלטלם כדי להסירם מעו שהחשיך לו בדרך) כדי שד אף שהלא אי"צ להם לז חיצוני להציל הבהמה שמקילים משו

שו"מ שכן יוצא להיתר ו ליו"ד (סי' רס"ו סי

כלי שמלאכתו לאיסור י לטלטל לצורך גופו ומקומו ידהוי שלא לצורך' (דאפיל מוקצה כלל מודה בזה) דשבת) דאינו מחמת מוקצ להיתר שלא לצורך כלל חי"א משמע להיתר, והוא ס"ב) דכיון שאסור להניח אסור לטלטלן אלא לצו

[ובפשטות כוונתו דדינם ו שדינם ככלי היתר הטעם להניח תפילין בשבת) וא יפלו אף שזה אינו לצוגנ לצל, רק שלא יתבוז, מיו כתבו כוונה אחרת בדבו שכי שם (בס"ד) [שכי י עצמו מכשמל"א וגם שיש

גו גנבים ויגנבו
לחן שלמה סי
לאיסור כיון
א לצורך דבר
ת, שו"ר שבס'
ההוי כמטלטל

רה כ' ובח"ג
שבת (ואשה
אל שלא קיבל
מלאכת איסור
שאם יש לו
לדדידה אז

שמלאכתו
צורך גופו
ל הוא ג"כ
צ' (שורש
הוא לצורך
צ' שההיתר
יש 'איסור'
מחמה לצל
וקי לצורך

רברבי. כ'
קדד. דהיתר
כת', משא"כ
ממצא מטלטל
ש בו למחר
צורך שבת
ומקומו, וכן
(דלא בעינן
(חיובי) אלא
יהיה לצורך

המוקצה (מחמה לצל), וכן האריך בשו"ת מחזה אליהו (סי' מ"ו) לברר דהאיסור לטלטל כשמל"א "מחמה לצל" הוא רק כשאינו לצורך שבת כלל והוא רק לצורך דבר המוקצה שיהיה מוכן לו לימות החול, אבל כל שכוונת טלטולו הוא לצורך שבת אף שאינו לצורך גופו או מקומו, כגון שמונח כלי שמלאכתו לאיסור על השולחן שאוכל שם והדבר מפריע אותו מותר לטלטלו, וכ"מ מלשון הלבוש (ס"א דף ר"ג טור ב') לאחר שכי' דמותר לטלטל כשמל"א לצוגומ"ק, סיים עלה 'שלא נאסר לטלטל כשמל"א אלא מחמה לצל שהוא צורך הכלי עצמה', וכן נמי יש לדייק מדין השו"ע בס"י רס"ו (ס"ט) - דאלמלא שהיו הכלי מקיזי דם כלים מאוסים היה מותר לו לטלטלם כדי להסירם מעל הבהמה בשבת (במי שהחשיך לו בדרך) כדי שהבהמה לא יהיה בצער, אף שהלא אי"צ להם לצוגומ"ק, אלא לסיבה חיצונית להציל הבהמה מצער, ויש לדחות שמקילים משום צעב"ח).

ש"מ שכן יוצא להיתר מלשון הגר"א בביאורו ל"יר"ד (סי' רס"ו סק"ג) שכי' בתוה"ד וז"ל כלי שמלאכתו לאיסור 'שאינו מוקצה', שמותר לטלטל לצורך גופו ומקומו, רק מחמה לצל אסור 'דהוי שלא לצורך' (דאפילו ר' שמעון דלית ליה מוקצה כלל מודה בזה) כמו שכי' תוס' (ספ"ב דשבת) דאינו מחמת מוקצה, וכמו כלי שמלאכתו להיתר שלא לצורך כלל וכו' עכ"ל, וכן מס' חיי"א משמע להיתר, והוא ממה שכי' (בכלל ס"ו ס"ב) דכיון שאסור להניח תפילין בשבת על כן אסור לטלטלן אלא לצורך "כגון שלא יפלו" [ובפשטות כוונתו דדינם כשמל"א (דלהסוברים) שדינם ככלי היתר הטעם דס"ל דאם רוצה מותר להניח תפילין בשבת) ואעפ"כ התיר כדי שלא יפלו אף שזה אינו לצוגומ"ק, מ"מ אינו מחמה לצל, רק שלא יתכוו, מיהו יש לדחות ובמק"א כתבנו כוונה אחרת בדבריו, ויל"ע קצת ממה שכי' שם (בס"ד) [שכי' שהיות שהאדם מקצה עצמו מכשמל"א וגם שיש לחוש שמא יעשה בהן

מלאכה, אסרו לטלטלו מחמה לצל, ולא התירו אא"כ הוא לצורך השבת.. דלתשמישים אלו אינו מקצה מדעתו עכ"ל, משמע קצת דלצוגומ"ק הוא המתיר (והוא חיובי), ויש לחלק, וכן נוטה לחקל בשו"ת אמרי מרדכי (גראס, ח"א סי' י"ג), ובס"י משנת יעקב (רס"י ש"ח).

→ מיהו ממג"א (סקי"ח) בשם הב"י שמפקפק במה שנהגו לטלטל נר בפעם הראשונה שהאב הכניס את בנו לביהכ"ז מאחר שגור הוא כשמל"א ואסור לטלטלו אלא לצוגומ"ק, יוצא דאף שהתם אינו לצורך המוקצה, אלא לדבר חיצוני אעפ"כ אסור [ואף שבאמת יש מתרצים המנהג משום דשימוש זה עצמו חשיב כלצורך גופו, אבל לא מצד זה דלא בעינן דייקא לצוגומ"ק, אלא העיקר שלא יהא מחמה לצל], וכן משמע לאיסור ממג"א סי' רע"ט (סקי"ב) שכתב על המבואר שם בשו"ע (ס"ו) דנר שלא הדליקו בו באותה השבת (דדינו כשמל"א, לא מוקצה מחמת גופו) אפילו הוא של חרס דהוא מאיס או מסריח מותר לטלטלו דמוקצה מחמת מיאוס מותר, וכתב עלה המג"א דדוקא לצורך גופו או מקומו, והיינו משום דכל מגורה (שמיוחד להדליק עליו נרות) דינו כשמל"א, הרי שלא התיר לטלטלו כדי להסירו מעליו גרידא, משום דזה לא חשיב צורך גופו ומקומו, ודוחק לפרש שלא בא אלא לאפוקי מלטלטלו בכדי, דכיון שמדבר מדבר המאיס עליו ומסריח דדרך בני"א לירצה להסירו מעליו הו"ל לבאר שעכ"פ זה נמי מותר אף שאינו לצורך מקומו ממש, וכן בס' שש"כ (כ"י) אוסר, ומביא שכן נמי כתב בס' תהל"ד [והוא בס' תהל"ד ח"ג (סי' נ"א) שהוכיח מדברי הרשב"א דלסלק שפוד שצלו בו כדי שלא יזוקו בו לא חשיב לצורך מקומו, דצורך מקומו לא מיקרי אלא בצריך לעשות איזה דבר במקום זה - אבל אם אינו רוצה שיהיה במקום הזה לא מיקרי לצורך מקומו, וצ"ע עוד לדבריו בס"י ש"ח סקל"ג].

ובזה תלוי השאלה בחור שכיס תפילין שלו מונח על שולחן ביהכ"ג ומתבייש מזה (שיאמרו עליו שאינו בעל אחריות וכו') אי מותר ליטלו משם ולהצניעו, ואולי דלכו"ע אסור כיון שמה שילעיו עליו שאינו בעל אחריות (לשמור על חפצים יקרים) זה עצמו הוא כמחמה לצל.

וראיתי משם הגרש"ד גרוס שליט"א שאמר על פי המאירי הנ"ל שאם רואים שתינוק מחזיק עט בידו ומקשקש על רהיטים שבבית דמותר ליטלו מידו (שזה הוי לצורך שבת שלא יקלקל ויפסיד). וע"ע בסימן שלאחר זה.

L

☆☆☆

סימן נ"ב

שאלה טו - כשמל"א שמפריע מנוחתו כשהוא מונח על השולחן של שבת (שהבית נראה וואכענדיג) אי מותר לטלטלם ולהסירם.

כלים מוקצים (כשמל"א) מונחין על השולחן והוא מתבייש מזה (מפני הנכנסין לביתו, על שלא הצניעם מער"ש) אי מותר ליטלם ולהצניעם.

תשובה

תלוי באשלי רברבי. הנה להסוברים דמותר לטלטל כשמל"א אפילו אם אינו לצורך גומ"ק ממש, כל שאינו לצורך המוקצה (דהיינו לצורך ימות החול) כמובא בדברינו בסי' נ"א פשוט דמותר בכה"ג שהכא נמי אינו לצורך המוקצה, אדרבה הוא לצורך שבת, אלא מה שיש לעיין מהו להאוסרים שם (דאינו מותר אא"כ הוא לצורך גומ"ק ממש) מהו אם זה חשיב כצורך מקומו, שהוא רוצה שהמקום ההוא יהיה פנוי מדברים של חול, או דילמא בעינן צורך גופו ומקומו 'ממש', פי' לעשות שם איזה שימוש [ולעיל בסי' מ"ט הבאנו מס' תהלה לדוד (תנינא סי' נ"א) מדייק מהרשב"א דמה שאינו רוצה שהקוץ יהיה כאן כדי שלא יזוקו בו לא חשיב

צורך מקומו, אבל מהרמב"ן משמע דגם כה"ג חשיב צורך מקומו].

ובעיוני בספרי פוסקים דזמנינו ראיתי שנחלקו בזה דבשור"ת כוונת הלב (סי' ט"ז) ושור"ת מחזה אליהו (סי' מ"ו) ובס' משנת יעקב (קאפוש, ח"ב הערות לסי' ש"ח) שמקילים [דמרש"י (שבת קכד סוע"ב) משמע דכל שרוצה לפנות אותו המקום חשיב צורך מקומו, ומרמב"ם (פכ"ה) משמע דרק בשביל עצמו של הכלי אסור], וכ"ה בשור"ת אור לציון (ח"ב פכ"ו אות ג') דמותר להסיר סיר מעל השולחן כדי שהשולחן יהא נקי ומסודר דחשיב לצורך מקומו, וכ"ה בס' אשה"א (ע' קס"ו).

אבל בשור"ת באר משה (ח"ח סימנים כ"ט-ל"א) כ' דמה שהדבר מפריע מנוחתו לא חשיב לצורך גופו או מקומו [דאל"כ יהא רשאי לטלטל כשמל"א מחמה לצל שדאגת ההפסד מפריע מנוחתו, ויש לדחות דשא"ה דסוכ"ס הדאגה והטלטול הוא בשביל דבר האסור], ומסיק שרק אם באופן שמתבייש כגון שאורחים באים ואם לא יוכל ליטלם משם לא יוכל להכניסם לחדר זה י"ל דבכה"ג חשיב לצורך מקומו, כמש"כ בס' ששי"כ (כ"י בהגה הערה כ"ד) שנוטה להקל אם מתבייש מפני האורחים ואם יהיו שם לא יכניסם בחדר זה (אבל בלא"ה אסור עיי"ש) [נעוד י"ל דבכה"ג יש להתיר משום כבוד הבריות, אמנם יש לדחות דכיון שהיה בידו להצניעם מער"ש הוי פשיעה מצדו, ובכה"ג לא התירו טלטול מוקצה משום כבוד הבריות (כבשו"ע סי' שיי"ב, ומג"א סי' שכ"ב סק"ד)], וכן העלה בס' אז נדברו (ח"ח סי' ל') לאסור לטלטל כשמל"א כדי לסדר הבית (אלא שכתב דבחדר המכובד שבבית י"ל דהוי כגוף של רע) [וע' נמי בס' שלמי יונתן (ברורי הלכות סי' ט"ז) שאין לדמותו למש"כ רע"א דמותר לשלוח מתנה לחתן כשמל"א משום הנאת השולח (חוי"ן דהנאת נפשית קרוי צורך גופו) ששם יש הנאה מהכלי, ואילו כאן ההנאה הוא מההעדר (ולא חשיב כצורך מקומו)].

ובן העלה בשור"ת אגר"מ אות ל"א) שאם עט מ כבוד לשכת שיהא מונח על לטלטלו משם, דזה לא ו דאדרבה זה כבוד שבת שאי בטלטול, ובעי"ז בס' של בפתיחה ח"ג בהגה) שאח וכו"כ בס' חוט שני (ג-עט המקום פנוי, כל שלא יש ההוא, וכן בשור"ת שאילת סי' מ"ז אות ב') אסור לטלטל על נקיות המקום וסידור הח אליהו דאינו אסור אלא כ

☆☆☆

סימן ו

שאלה - כלי שמלא גופו או מ להשתדל שלא להגיע ל באופן המותר

כשמל"א שמונח על כל להכלי היתר האם מותר כמו ידיו, או עדיף והכשמל"א יפו

[שורש השאלה אם היח הוא הותרה או

תשובה - תלוי באי יש לו על

כשניקל לו יותר כשיטי כשאורחיה בכך. כי הת שמלאכתו לאיסור שהותרה ומקומו התירו חז"ל "אף נ אחר כהיתר גמור", והדבר (על שו"ע סט"ז) אהא דמו תלה חלוק מכובס על כ דמותר להוציא הכלי מתונ

(ורק כשהקנה הוא מוקצה מחמת גופו מחוייב רק להוריד החלוק מעל הקנה) מביא התוס"ש (סקנ"ב) משם ס' עולת שבת דאשמעינן שאינו צריך להשתדל לשמוט את החלוק מעליו (כיון דאפשר בהכי) ולא יצטרך לטלטל הכשמל"א לצורך מקומו, קמ"ל דשפיר דמי נמי לטלטל הכשמל"א, ויותר מזה כ' שם בתוס"ש (סקמ"ו) על פי הב"ח והט"ז דלא מיבעיא כנ"ל דאורחא בהכי להוציא הכלי מתוך החלוק דשרי, ולא הטריחוהו חכמים לשנות (לשלשל החלוק מעל הכלי), אלא אף בדבר שבעלמא הדרך לטלטל הדבר המותר אעפ"כ אם רוצה שפיר דמי שיטלטל את הכשמל"א (לצורך מקומו), והוא מהמבואר בכ"ח וט"ז (סקי"ג) אהא דמבואר שם בשו"ע סעיף י"ד דמותר לשמוט מנעל חדש מעל הדפוס (דכיון ששם כלי עלה (כשמל"א) מותר לטלטלה לצורך מקומו) דכמו כן נמי דיכול לשמוט הדפוס מן המנעל דהא מותר לטלטל כשמל"א לצורך מקומו עכ"ד, ואף שיש לחלק ולאסור בכה"ג, מ"מ מאחר שיצא הדבר להיתר מפי הב"ח והט"ז בטלה דעתי נגדם יעו"ש, וכן נמי מבואר שם בשו"ע הרב (סמ"ב) דמותר נמי לשמוט הדפוס מתוך המנעל [אלא שאולי טעמו שהלא אף כשמטלטל המנעל מיתטלטל עמו גם הדפוס, ואף שאינו אלא טלטול מן הצד (עפמ"ג) מ"מ הוי טלטול, ועל כן שוב מותר לטלטל נמי עצם הדפוס] וכ"כ בחי"א (סו-ה), וע' נמי בפמ"ג (משב"ז סוסקי"ד) דמשו"ע משמע דאף כשאפשר לו לשמוט הכתונת מותר לו לשמוט הקנה (שהוא כשמל"א), ודברי התוס"ש הובא נמי להלכה סתמא בס' דעת (ס"ג).

מיהו בדרישה (סק"ו, לפי האי נמי) כ' שאין ליקח הדפוס, הואיל ואפשר זולתו, דלא התירו אלא מה שהוא צורך, והובא נמי בא"ר (סקל"ב, דלמה יטלטל הדפוס, טוב יותר שימשיט המנעל מעליו, ולא יטלטל בידים את הכשמל"א), ונקט כוותיה במ"ב (סקנ"ז) [אלא שמסיק שאם יקשה להשמיט המנעל אין להחמיר], וכן בס'

וכן העלה בשו"ת אגר"מ (או"ח ח"ה סי' כ"ב אות ל"א) שאם עט מונח על השולחן ואינו כבוד לשבת שיהא מונח על השולחן אעפ"כ אסור לטלטלו משם, דזה לא חשיב לצורך מקומו, דאדרבה זה כבוד שבת שאינו מטלטל דבר האסור בטלטול, וכע"ז בס' שלמי יהודה (ע' י"א, בפתיחה ח"ג בהגה) שאוסר כדי לסדר הבית, וכ"כ בס' חוט שני (ג-עט) דאסור כדי שיהיה המקום פנוי, כל שלא ישתמש בעצם המקום ההוא, וכן בשו"ת שאילת שאול (בריי"ש, חאו"ת סי' מ"ז אות ב') אסור לטלטל כשמל"א כשמקפיד על נקיות המקום וסידור החדר (דלא כשו"ת מחזה אליהו דאינו אסור אלא כשהוא לצורך הכלי).

***

סימן נ"ג

שאלה - כלי שמלאכתו לאיסור לצורך גופו או מקומו אי צריכין להשתדל שלא להגיע לידי כך, רק לטלטל באופן המותר לגמרי.

כשמל"א שמונח על כלי היתר והוא צריך להכלי היתר האם מותר ליטול הכשמל"א כמו ידיו, או עדיף שיקח הכלי היתר והכשמל"א יפול מעליו.

[שורש השאלה אם היתר טלטול לצוגומ"ק הוא הותרה או רק דחוייה].

תשובה - תלוי באשלי רברבי, והמיקל יש לו על מה לסמוך, ובפרט כשניקל לו יותר כשיטלטל הכשמל"א, או כשאורחיה בכך. כ' התוס"ש בהקדמתו דכלי שמלאכתו לאיסור שהותרו לטלטל לצורך גופו ומקומו התירו חז"ל "אף שאפשר לטלטלו בענין אחר כהיתר גמור", והדבר מבואר עוד בתוס"ש (על שו"ע סט"ז) אהא דמבואר שם בשו"ע דאם חלה חלוק מכובס על כלי שמלאכתו לאיסור דמותר להוציא הכלי מתוכה כדי ללבוש החלוק

דגם כה"ג
תי שנחלקו
(סי' ט"ז)
משנת יעקב
שמקילים
הכל שרוצה
ה, ומרמב"ם
הכלי אסור,
ת"ג) דמותר
ה"ח יהא נקי
בס' אשה"א

כ"ט-ל"א)
לא חשיב
טאי לטלטל
מפריע
ה"ס הראגה
המסיק שרק
א"ס ואם לא
חדר זה י"ל
בס' שש"כ
אם מתבייש
נניסם בחדר
י"ל דבכה"ג
יש לדחות
הוי פשיעה
קצה משום
ומג"א סי'
רו (ח"ח סי'
הבית (אלא
זוי כגרף של
הלכות סי'
מותר לשלוח
שולח (חוינן)
ם יש הנאה
זהעדר (ולא